The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL XXVII | Kaina 3c | Chicago, Ill., Antradienis, Spalių-October 15 d., 1940 | No. 244

SOVIETAMS UŽKIRSTAS KELIAS BALKANUOSE

RUSŲ JĖGOS RUMUNIJOS PASIENYJ

Turkija pasiryžusi padėti Graikijai

Iš Rumunijos ateina žinios, kad Vokietija ir Sovietų Rusija paskubomis siunčia dideles karo jėgas Rumunijos pasienin. Nesenai atžygiavusios vokiečių kariuomenės dalys stiprinasi dešiniame Pruto upės krante, o rusai daro apkasus kairiame tos pačios upės krante.

Rusų kariuomenės skaičius yra neapsakomai didelis. Sovietų karo vadovybė atsigabeno didelę daugybę pačių moderniškiausių patrankų ir jas stiprina prie pačios rumunų sienos.

Yra pagrindo tikėti, kad Stalinas su Hitleriu susitars geruoju, kaip ligi šiam metui visais reikalais susitardavo. Bet tuo pačiu metu galima manyti, kad Stalinas negali buti labai patenkintas Rumunijos okupacija.

Visi žinome, kad Stalinas, eidamas Rusijos imperialistinių carų keliais, norėjo pagrobti Balkanų valstybes. Paskutiniu metu komunistų veikimas Europoj buvo sustabdytas, bet Bulgarijoj ir Jugoslavijoj, Maskvos agentai buvo labai aktyvūs. Jie reikalavo karo sutarties su Rusija.

Tuo tarpu Hitleris rusams labai gražiai kelią užkirto Balkanuose. Vienos konferencijon jis rusų visai nepasikvietė. Rumuniją okupavo labai diplomatišku budu, be jokio šuvio. Galima tikėtis, kad tai padarė rusų visai neatsiklausdamas. Jeigu rusai butų žinoję apie vokiečių planus Rumunijoj, nebutų susirašinėjimų vedę su rumunų valdžia dėl nesusipratimų prie sienų.

Rusai dar šiandien rašo rumunų valdžiai protestus. Stalino diplomatai gązdina įsiveržti į Moldaviją. Tuo tarpu Rumunijos diktatorius visai neatsakinėja į rusų notas. Jis žino, kad rusai nedrįs įsiveržti, nes ten jau stovi stipri vokiečių kariuomenė. Stalinas pats nepasijuto, kaip jo ekspansijai Balkanuose kelias tapo visiškai užkirstas.

Turkų ir graikų kariuomenės štabai veda pasitarimus apsaugai koordinuoti. Turkų kariuomenė yra pasiryžusi padėti graikams pastoti kelią naciams. Atrodo, kad sovietai drąsina turkus ir liepia padėti sudrausti nacius.

Pasakojama, kad turkų vyriausybė kreipėsi į rusus, kviesdama sudaryti apsaugos bloką prieš vokiečius, kurie veržiasi į rytus. Turkai nori susitarti su graikais ir jugoslavais.

DAYTON, OHIO. — Prezidentas Rooseveltas, Orville Wright ir James Cox aplanko Wright skraidyklą.

Vokiečiai Afrikoje

BERLYNAS, Vokietija, spalių 14 d. — Šiandien naciai oficialiai paskelbė, kad "smogiamosios" vokiečių kariuomenės dalys jau randasi Afrikoje. Jos yra priskirtos prie itališkų kariuomenės vienetų. Kaip italų, taip ir vokiečių kariuomenės dalis komanduoja italų generolas Graziani.

Naciai skelbia, kad vokiečių kariuomenė Afrikoje pratinasi prie vietos klimato, praktikuojasi, kad vėliau galėtų buti panaudota centralinės Afrikos nukariavimui.

Pasidavė sukilėliai

CHIHUAHUA, Meksika, spalių 14 d. — Pranešama, kad 227 gen. Almazan šalininkai vakar pasidavė gen. Guerrero. Tuo budu tapo likviduotas vienas didžiausių sukilėlių lizdų. Gen. Guerrero jiems užtikrino laisvę ir prižadėjo nebausti karo lauko įstatymais.

Sukilėliai buvo labai blogai ginkluoti. Jie įteikė visus savo ginklus, bet jų skaičius buvo toks mažas, kad vargu jie butų galėję ilgiau išsilaikyti. Jais vadovavo buvęs pulkininkas Villalba.

Neramus miestas

ŠANCHAJUS, Kinija, spalių 14 d. — Praeitą naktį buvo paleisti keli šuviai į japonų karininkų automobilių, kai jie važiavo Šanchajaus gatvėmis. Šuviai sukėlė didelį nervingumą, nes ligi šiam metui neišaiškinta kas tuos šuvius paleido.

Japonų karo vadovybė sustiprino sargybas savo rajonuose. Tatai labai trukdo visą judėjimą mieste, nes gyventojai negali laisvai vykti iš vienos miesto dalies į kitą. Bijoma, kad japonai nepanaudotų šių incidentų francuzų koncesijoms pagrobti. Suimti 3 Šanchajaus mero nužudyme įtariami kiniečiai.

Perdaug plepa

ALBANY, N. Y., spalių 14 d. — Wendell Willkie kalba be sustojimo. Bet paskutinėmis savaitėmis jis pasiryžęs sumušti savo rekordą. Į 13 dienų jis nori pasakyti 55 kalbas. Tikisi aplankyti New York valstybę, Pennsylvaniją, Ohio, Illinois, Indiana, Wisconsiną ir kitas vietas.

Willkie bus tiek užimtas, kad jis neturės laiko nei pailsėti. Menadžeriai laiką taip išskirstė, kad jis turės progos miegoti tiktai kelionėje. Willkie žmona taip pat pradėjo mitinguoti. Patyrę politikieriai tvirtina, kad Willkie daugiau balsų gautų, jeigu jis mažiau kalbėtų.

Tikisi orlaivių

LONDONAS, Anglija, spalių 14 d. — 30 amerikiečių lakūnų Anglijoj daro pratimus su pačiais naujausiais karo orlaiviais. Jie ruošiasi netrukus išskristi į pirmas fronto linijas.

Amerikiečiai lakūnai tikisi gauti didelius stratosferinius lėktuvus, kuriais galės bombarduoti pačias tolimiausias Vokietijos vietas. Ligi šiam metui Amerikos karininkai nenorėjo duoti britams pačių naujausių orlaivių, bet paskutiniu metu, sako, kad Amerikos kariuomenės štabas jau sutinka anglams parduoti kelis stratosferinius orlaivius.

Glaudesni ryšiai su Kanada

WASHINGTON, D. C., spalių 14 d. — Tvirtinama, kad artimoj ateityj Kanados ir Suvienytų Amerikos Valstybių aukštesni štabo karininkai turės ilgą pasitarimą šiaurinės Amerikos apsaugos reikalais. Ligi šiam metui Rooseveltas pasimatė su Kanados premjeru, vėliau kelis posėdžius padarė bendra komisija, kuriai pirmininkauja New Yorko meras Laguardia.

Visi reikalai jau tiek toli nuėjo, kad lieka tiktai kariuomenės štabų karininkams susitarti dėl paties plano vykdymo.

Hull pareiškimai

WASHINGTON, D. C., spalių 14 d. — Užsienio departamento sekretorius Cordell Hull šiandien pareiškė spaudos atstovams, kad Suv. Valst. vyriausybė veda derybas su kai kuriomis pietų Amerikos valstybės karo bazėms steigti.

Jis pabrėžė, kad karo bazių įsteigimas Suvienytoms Amerikos valstybėms neduoda jokių teisių į kitus valstybės reikalus. Hull patvirtino, kad minėtų valstybių suverenumas lieka nepaliestas. Britų kolonijose įgytų bazių statyba jau prasidėjusi. Neatlikti formalumai nekliudo statybos.

Hitleris — bado nešėjas

WASHINGTON, D. C., spalių 14 d. — Amerikos sostinėje šiandien gauta informacijų, kurios rodo, kad Europa neprivalės badauti, jeigu Hitleris parodys pakankamai žmoniškumo. Sulig turimomis žiniomis, Hitleris turi dideles javų atsargas. Jis javus saugoja savo kariuomenei.

Okupuotų kraštų gyventojai negyventų pertekliuje, bet jiems nereikėtų mirti iš bado. Jeigu Hitleris savo sandėlių nemano atidaryti, teks visiems pakęsti didelis badas. Francuzų ambasadorius stengiasi organizuoti paramą Petain Francuzijai, bet neranda pritarimo.

Apsiginklavimas netrukdomas

WASHINGTON, D. C., spalių 14 d. — Finansų departamento sekretorius Morgenthau, atsakydamas į Willkie užmetimus dėl sąmoningo ginklavimosi trukdymo, pabrėžė, kad Suvienytų Valstybių apsiginklavimas niekeno nėra trukdomas ir niekeno nebuvo sutrukdytas.

Sekretorius turi pakankamai duomenų įrodyti, jog niekad šio krašto istorijoj apsiginklavimas nebuvo vykdomas tokiu dideliu smarkumu, kaip paskutiniais mėnesiais. Wendell Willkie užmetimai, kad vyriausybė sąmoningai trukdo ginklavimąsi, neturi jokio pagrindo.

Amerikos auksas

WASHINGTON, D. C., spalių 14 d. — Kai tiktai oficialiai pasitvirtino vokiečių kariuomenės įžengimas Rumunijon, Roosevelt uždėjo embargo Rumunijos bankų atsargai Amerikoje. Dabar uždėtas embargo 9 valstybėms. Rumunijos aukso atsarga Amerikoje buvo 70 milijonų dolerių sumai. Francuzijos aukso atsarga 1,283 milijonų dolerių sumai. Belgijos atsarga 512 mil. dol. sumai. Olandijos atsarga 1,398 mil. dol. Norvegijos ir Danijos 200 mil. dol. Lietuvos, Latvijos ir Estijos 2 mil. dol. Iš viso sulaikyta aukso už 3,468 milijonus dolerių. Amerikos vyriausybė yra nusistačiusi sugrąžinti auksą, kai tiktai minėti kraštai atgaus savo nepriklausomybę.

Laivynas išplaukė

SAN PEDRO, Cal., spalių 14 d. — Pacifiko laivynas sustiprintas keliais kreiseriais, naikintojais ir kitos rųšies karo laivais. Prie jo prijungta 2,600 jurininkų. Visas laivynas vakar išplaukė iš Californijos į Havajų salas.

Laivynu vadovauja admirolas Richardson. Jis pasakė, kad laivynas yra pakankamai stiprus priešui kelią pastoti, bet jis bus dar žymiai sustiprintas. Kiti laivynui stiprinti darbai eina visa skuba.

Karo sutartis su Meksika

MEKSIKA, sostinė, spalių 14 d. — Atsakomingi valdžios asmenys šiandien pranešė, kad netolimoj ateityj Suvienytos Amerikos Valstybės ir Meksika pasirašys karo sutartį abiejų kraštų apsaugai. Pasakojama, kad sutartis bus pasirašyta ateinančių metų pradžioje. Ji bus panaši į sutartį, kurią Suvienytos Valstybės pasirašė su Kanada.

Sutartis atidedama todėl, kad abiejuose kraštuose laukiama prezidentų pakeitimų. Meksikoje laukiama, kad naujai išrinktas prezidentas pradėtų eiti savo pareigas, o Suvienytose Valstybėse laukiama, kol praeis prezidento rinkimai.

Apsauga senai stiprinta

BUFFALO, N. Y., spalių 14 d. — Vidaus reikalų departamento sekretorius Ickes, kalbėdamas į didelę minią, pasakė kad šiandien galime didžiuotis Roosevelto valdžios padarytais darbais. Prezidentas ir jo vyriausybė jau 1933 ir 1936 metais rupinosi krašto apsauga.

Kongresas tuo metu nenorėjo duoti pinigų apsaugos reikalams. Pinigai buvo paskirti PWA darbams. Pasistengta pravesti daug kelių, kurie turi labai didelės strateginės reikšmės. Pastatyta daug ir kitų dalykų, kurie šiandien yra naudingi krašto apsaugai.

Naciu akiplėšiškumas

BUENOS AIRES, Argentina, spalių 14 d. — Prieš porą dienų nacių agentai suėmė du argentiniečius, kurie šiaurės Argentinoje vedė smarkią propagandą prieš nacių veikimą.

Argentiniečiai buvo labai smarkiai sumušti, jie buvo uždaryti dvi dienas slaptame nacių agentų kambaryje ir priversti garbinti Hitlerį.

Vidaus reikalų ministeris yra pasiryžęs visiškai atimti naciams galimybes daryti propagandą ir persekioti argentiniečius. Visoj Argentinoj sukėlė didelį pasipiktinimą nacių agentų akiplėšiškumas.

Automobilių gamyba

NEW YORK, N. Y., spalių 14 d. — Amerikos automobilių gamintojai deda pastangas, kad ateinančiais metais automobilių gamyba nei kiek nesumažėtų. Beveik visi gavo didelius užsakymus kariuomenei, bet visi nori, kad ir ateinančių metų modelis butų laiku pagamintas.

Mažesnieji pramoninkai turi sunkumų dėl įrankių pertvarkymo. Kiekvienas naujas modelis reikalauja didelių pakaitų įrankiuose. Pramoninkų apskaičiavimais žalios medžiagos įvairioms automobilių rųšims pakaks visiems ateinantiems metams. Tuo reikalu jie visai neprivalo rupintis.

VĖLIAUSIOS NAUJIENOS

— Rumunijos fašistai paleido keliolika šuvių į britų karo atachees namus. Nieko nesužeidė, bet išdaužė langus.

— Anglų karo lėktuvai smarkiai bombardavo Kiel ir Wilhelmshaven.

— Vokiečiai pasiuntė juros karininkų misiją Rumunijon karo bazei steigti Konstanca uoste.

— Amerikos karo laivas Omaha aplankė Afrikos valstybę Liberiją, kuri randasi visai netoli francuzų Dakaro.

— Prezidento Roosevelt sunus Elliot, turėdamas galvoj pareikštą kritiką, atsistatydino nuo kapitono pareigų, bet jo viršininkas atsistatydinimo nepriėmė.

Amerikos karo atachee Michela pasiekė Maskvą. Jo kelionė užtruko visą mėnesį. Jis važiavo pro Europos valstybes.

— Rusija pažadėjo turkams moralę paramą, jeigu jie ryšis pastoti naciams kelią į rytus. Balkanų valstybės nepatenkintos vien morale parama.

— Vokietija įteikė Jugoslavijai ekonominius reikalavimus. Hitleris pasižada pirkti visą jugoslavų derlių. Vokiečiai jugoslavams nurodo, jog jie privalo rupintis javų auginimu, daugiau nieko.

— Britų orlaiviai bombardavo italų bazes Lybijoj ir Dodekaneso salas.

— Amerikos laivas Monterrey išplaukė iš San Francisko į Japoniją. Jis plaukia parvežti amerikiečių.

Fašistai giriasi

ROMA, Italija, spalių 14 d. — Italų karo vadovybė šiandien paskelbė, kad jų karo laivai laimėjo didelį juros mušį netoli Maltos. Italai skelbia, kad jiems pasisekė nuskandinti britų kreiserį, sužeisti vieną didelį britų karo laivą ir paliesti lėktuvnešį. Italai sakosi, kad jie patys prarado vieną submariną ir du lengvesnius karo laivus, bet italų nuostoliai palyginamai buvo daug mažesni, negu britų nuostoliai.

Londone paskelbta, jog susidurimas su italais buvo galimas, bet jie dar neturį jokių žinių apie susidurimo pasekmes.

Tik jėgos bijo

TOKIO, Japonija, spalių 14 d. — Japonų ministerių pareiškimai ir spaudos tonas Amerikos atžvilgiu paskutinėmis dienomis visai pasikeitė. Japonų valdžios sluoksnius labai paveikė patarimas amerikiečiams grįžti į savo kraštą; embargo svarbiems karo produktams; sulaikymas varto iš Kanados.

Dabartinė japonų vyriausybė deda pastangas įtikinti Amerikos atstovus, jog ji visai nemano vesti karo su Amerika. Visi užsieniškiai tvirtina, kad su japonais galima susitarti, jeigu ryžtingus pareiškimus paremia karo jėga.

Saugoja sienas

BANGKOK, Siam, spalių 14 d. — Pranešama, kad karo vadovybė stiprina valstybės sienas su Indokinija. Siam vyriausybė bijo, kad saryšyj su Burma vieškelio atidarymu, nepraside tų mušiai jų teritorijoj. Japonų karininkai pasižadėjo bombarduoti britus.

Dabar francuzų Indokinijoj yra daug japonų kariuomenės ir Siam vyriausybė bijo, kad japonai nepasinaudotų proga ir neužpultų jų teritorijos. Japonų vyriausybė nepatenkinta užsienyj pasklidusiais gandais, kurie tvirtina, jog Siam klauso japonų patarimų užsienio politikoje. Siam yra savarankiška valstybė.

Naujos karo bazės

BUENOS AIRES, Argentina, spalių 14 d. — Iš diplomatinių sluoksnių teko patirti, kad Brazilija ir Čilė nutarė leisti Suvienytoms Amerikos valstybėms steigti karo bazes jų uostuose. Suv. Valst. karo bazė Čilėje bus netoli Valparaiso, o Brazilijoj visai arti Para uosto.

Karo bazių pastatymą finansuos Washingtonas. Diplomatai senai vedė pasitarimus šiuo reikalu. Tvirtinama, kad ir Uragvajaus vyriausybė dabar linkusi leisti įsteigti karo bazę savo vandenyse. Ligi šiam metui Uragvajaus valdžia priešinosi.

Naciu valdymo budai

VARŠUVA, Lenkija, spalių 14 d. — Pranešama, kad vokiečių paskirtas gubernatorius nutarė leisti lenkams vaikščioti Varšuvos gatvėmis ligi 10 valandos vakaro. Ligi šiam metui lenkai privalėdavo buti savo butuose 9 v. v.

Vokiškas gubernatorius sako, kad jis padaręs tokį nutarimą dėl gero lenkų elgėsio. Paskutiniu metu lenkai klauso vokiečių parėdymų. Varšuvoj jau nėra susišaudymų su vokiečiais. Naciai įsakė lenkų žydams pasitraukti nuo šaligatvio, kai juo eina vokiečių kareivis.

Suimti belgu ministeriai

PERPIGNAN, Francuzija, spalių 14 d. — Pranešama, kad dabartinis belgų ministeris pirmininkas Pierlot ir užsienių reikalų ministeris Spaak sulaikyti Barcelonoj. Abu ministeriai stengėsi pasiekti Angliją, bet kai tiktai įvažiavo į Ispaniją, Serrano Suner įsakymu buvo sulaikyti.

Ispanų užsienio reikalų ministerija gavo labai daug protestų, bet vidaus reikalų ministeris Suner, atsisako paleisti suimtuosius. Suner klauso Ispanijoj veikiančių geštapo agentų nurodymų.

Giedra ir šalta.

Saulė teka 6:02 v. r., leidžiasi 5:11 v. v.

JOHN SOMMERFIELD

PABĖGIMAS

(Tęsinys)

Siauras saulės spindulys, praslydęs pro senio kelių tarpą, nukrito ant užmerktų Miguelio akių. Miguelis gulėjo tyliai, nemirksėdamas, nesąmoningai sustingęs tokiam pat sukaulėjusiame nejudrume, kaip ir jį siaučią lavonai, ir girdėjo garsus, atlekiančius iš išorės, ir sunkius savo širdies smugius. Ant lavonų priskrisdavo daug musių, jos ropinėjo jo rankomis ir veidu; siauras, šiltas saulės spindulys alpinančiai, lėtai slidinėjo po jo kaktą. Jis beveik užsnudo; staiga šviesa pradingo, ir jo akis uždengė šešėlis. Jis atsimerkė ir biškį pakraipė galvą, žvilgsniu sekdamas saulės spindulį, kuris dabar mirgėjo ant nuogo kaklo ir pečių jaunos mergaitės, gulėjusios šalio jo, nušviesdamas švelnutį, beveik nepastebimą šviesų pukelį, suteikdamas auksinį antlaką josios baltai, perregimai odai, tokiai šviežiai ir nuostabiai gyvai. Aplink ją gulėjo senių lavonai, ir tik ji buvo jauna, graži ir dar neseniai mylima. Ir Miguelis staiga pajuto aštrų gailėsį. Jis minutėlei užmiršo pavojų ir baimę, lavonų dvokimą ir muses, zirziančias ant krekėjančio kraujo; jį perpildė skausmas ir gailėsys del šito nuostabaus mirusio moteriško kuno, gulinčio greta jo, ištisam skausme slypėjo prisiminimas kito, kaž kada gyvybės pilno kuno, kurį jis bučiavo suspausdamas glėbyje.

Prieš tris metus jo žmona buvo nužudyta Tarptautinio legijono kareivių, malšinusių sukilimą Asturijoje. Ją išprievartavo, paskui nušovė. Jis buvo toli, už laisvę kovojo. Kai kovotojai sugrįžo namo, jie atradę tik apdegusias trobų griuvėsius; net šunes buvo užmušti. Jam nieko neliko, išskyrus drabužius, kuriuos jis vilkėjo ir seną šautuvą. Nuo to laiko jis su šautuvu nesiskyrė. Ir dabar jis gulėjo kankinančiai nergyvendamas visą ta, kas įvyko tada, o patrankų trenksmas aidėjo kalnuose, lėktuvai užė viršum galvos, jis girdėjo kareivių žingsnius, jų neaiškias kalbas ir juoką, jautė karšto valgio kvapą, nuo kurio jo tuščias pilvas konvulsingai traukėsi, kaip išsigandusi širdis.

Nuvargę, iškankinti, jau daugiau nebejausdami nei vilties, nei baimės, jie užmigo.

Staiga Pedro pabudo, suvirpėjęs visu kunu. Saulė buvo žemai. Laiks nuo laiko iš toli ataidėdavo šautuvų traškėsys. Kaime viešpatavo visiška tyla.

Jis pakratė Miguelį už peties, anas pabudo, ir jie kurį laiką gulėjo, prisiglaudę.

—Viskas tvarkoje,—prašnibždėjo Pedro, ir jie išlindo iš po lavonų kruvos.

Burys nuėjo Gichono kryptimi. Bet jie žinojo, kad paskui juos ateis kiti. Viduryje sunaikinto, išdeginto kaimo smilko namai, blokšdami ilgus šešėlius. Nuo žvejų laivelių, kurie dar tebedegė, sklido juodi, purvini, pilki dumai ir gulė ant juros.

Laivelis gulėjo ant kranto, kur jie jį paliko. Jie skubiai apibėgo kaimelį ieškodami maisto. Pedro surado du nedidelius boselius vyno ir duonos kąsnelį su įstrigusia šrapnelio skeveldra. Jie greit liovėsi ieškoję, žinodami, kad daug čia neras. Paskui jie užėjo žmogų respublikoniškoje uniformoje; jisai gulėjo kniubščias ant plytų kruvos, jam, matyt, buvo įlaužta galva. Jie pagalvojo, kad jis negyvas, tačiau jis pajudėjo ir sudejavo.

—Jam kiaušas sulaužytas,—pasakė Pedro. — Negalima jį čia palikti, jis papuls jiems į rankas.

—Palauk, —tarė Miguelis, ir pasilenkęs ant žmogaus, pradėjo čiupinėti jo galvą.—Man rodos, jis ne taip jau silpnas, —tarė jis.—Jam, matyt, sudavė plytos skeveldra.

—Mes negalime jo čia palikti, — pasakė Pedro.

—Suprantama, ne. Mes jį paimsime su savimi.

Jie pakėlė jį ir nunešė į laivelį.

Dabar, aprėpti iš visų pusių vandens horizonto, jie, atrodė, buvo be galo toli nuo nugrimzdusio į kruviną chaosą pasaulio, likusio užpakalyje. Jų minčių ratas baigėsi lėtu, sunkiu irklų ritmu.

Žmogus, kurį jie pasiėmė, išsiskėtriojęs gulėjo laivelio priekinėj dalyj. Jo draubužiai buvo suplėšyti ir kruvini. Staiga jis pajudėjo. Jo akys atsimerkė, ir jis nukreipė beprasmišką žvilgsnį aukštyn, į lengvus vėjo genamus debesis, į blankias žvaigždes. Jis laukė, kol nurims skausmas galvoje ir ims veikti mintis, ir jis galės sužinoti, kur randasi ir kas jam pasidarė. Jis atminė tik sprogimo trenksmą, sužeistųjų riksmą, suardytų namų dulkes, sumišusias su aštriais dumais, sprogstančius sviedinius; atminė, kaip, pamišęs, šliaužiojo jis tarp plytų nuolaužų, rausėsi kruvinuose skuduruose, įsižiurėdamas į nuogus, sužalotus kunus.

Putė nakties vėjas, šiltas, betgi gaivus. Laivelis iškildavo ir krisdavo, lėtai ir sklandžiai slidinėdamas nuo bangos ant bangos. Jis prisiminė staigų sviedinio staugimą viršum galvos, kurtinantį traškėjimą ir karšto oro srovę, sudrožusią jam per veidą, kai jis pargriuvo kniubščias; paskiau sunki tamsa užgriuvo ant jo galvos, kaip kujis, ir saulė užtemo. Bet buvo dar kažkas — jis užmiršo kas, o dabar ir norėjo ir bijojo atsiminti. Jis vėl užmerkė akis ir nugrimzdo į karštligišką miegą.

O anie du tebesiyrė kruvinomis rankomis, iškankinti ir kantrus. Jie jau nebuvo, kaip anksčiau, du skirtingi žmonės su įvairiomis mintimis, viltimis, nuogastavimais: abiejų buvo vienodai užkimę balsai, sukepę lupos, neskusti veidai: abiem baisiai įdubo akys, abu vienodai kentė, vienodai judėjo, skatinami vieno ir to paties savisaugos instinkto.

Pedro pirmam išseko jėgos. Miguelis dar kelis kartus užsimojo irklais, paskiau taip pat liovėsi. Ir abu, tartum smugio apkurtinti, vienu laiku griuvo ant laivelio dugno ir užsnudo.

Laivelis siubavo ant bangų, šautuvai truputį barškėjo, susiduodami kits į kitą, ir vynas boseliuose tylutėliai kliuksėjo ir sroveno. Paskiau lengvutis vėjelis visiškai nurimo, bangos atslugo ir ėmė kilti rukas.

Tomas, sužeistasis, pabudo pirmas, jausdamas kvaitulį, nusilpimą, sunkų kraujo tvinksėjimą smilkiniuose. Bet drebulys praėjo, jis pajėgė matyti, pajėgė galvoti; jis pamatė du žmones, kurie miegojo sunkiu miegu, išsitiesę laivelio dugne; vėliau jis prisiminė savo žmoną ir pravirko, ašaros riedėjo jo veidu, jis jų nešluostė.

Laivelis palengva svyruliavo baltojo ruko viduryje, ant nematomos juros, po nematomu dangum; darniai riedėjo lėtosios bangos, pieniškai žalios ir lyg švelnios. Ruke paskendo viskas, dingo erdvė ir laikas.

Paskiau pajudėjo Pedro ir tuojau pajuto buką, sunkų skausmą ir nuovargį, kuris kaustė jo sergančius, išsidirbusius muskulus. Jo burnoje buvo puvėsių kvapas, įkarščiavę akių vokai degė, visas kunas prašė ramybės, ir, rodėsi, rėkė: "Mesk viską, mesk ir miegok!" Jis pamatė tirštą, baltą ruką ir tankų, nejudantį orą, apsiautusį juos iš visų pusių, jis pamatė Tomą, kuris sėdėjo susirupinęs laivelio priekigaly, spausdamas rankomis kruviną galvą ir kukčiojo.—Jis iškreipė suskilusias lupas į raminančią šypseną. Vėliau jis maloniai, bet tvirtai papurtė Miguelį už peties; galiausiai, anas pabudo, sudejavo ir atmerkė akis.

Jie gelbėjosi, jie buvo vieniški ir laisvi, mirtis jų daugiau nebesivijo, karo dienos ir naktys liko užpakalyje. Ten, už ruko paklodės, — drauginga šalis, kur buvo duonos ir vyno, minkšti patalai ir ramios naktys. O kol kas jie dar turėjo duonos, beveik du literiu vyno ir kąsnelį dešros. Jie pavalgė, išgėrė truputį vyno ir ėmė laukti, kol rukas išsisklaidys Miguelis ir Pedro nusiavė savo suplyšusius batus ir sušutusias kojines ir panardino kojas į vėsų, švarų vandenį.—Kad taip užsirukyti . . .—tarė Pedro.

Tomas sėdėjo prisiglaudęs prie kuprinių, tylus ir abejingas; jo veidas reiškė didelę kančią. Tai buvo jaunas, trapus, malonus, siauručio veido vaikinas.

—Iš kur tu, drauge?—paklausė jo Miguelis.

Jis atsakinėjo jiems nenoromis, tartum jam butų sunku kalbėti. Jisai iš San Martino, pasakė jis, ir praeitą naktį sugrįžo iš fronto.

Pedro patapnojo jam per petį.

—Mes žinome, kas su tavim, priteliau, — pasakė jis. — Musų kaimą taip pat sudegino, nieko neliko, šunis — ir tuos užmušė.

—Kam jie tai daro! — suriko Tomas. Jo balsas staiga pasidarė griežtas ir jis skubiai pradėjo kalbėti, nelaukdamas klausimų. Jam dvidešimt trys metai, jis dailidė, niekad nesiinteresuodavo politika, tačiau kai prasidėjęs karas, jis pajuto, kad negali palikti namuose. Jis tada buvo tik ką vedęs —štai kas jį sulaikydavo. Jis kariavo šešis mėnesius ir nematė savo jaunutės žmonos. Vėliau jis gavo atostogų. Ji nelaukė jo.

— Tu supranti kas įvyko, kai ji mane pamatė!—pasakė jis.

Rytą jis nutarė pasivaikščioti ir žvilgterėti savo senon dirbtuvėn, kur jis dirbo, ir kai prasidėjo bombardavimas, jis sėdėjo tenai plepėdamas su bičiuliais. Jis pabėgo į namus ir namų vietoje radę griuvėsius. Kaimynai pasakė, kad jo žmona išėjo krautuvėn, ir jis bėgiojo po kaimą, iš pradžių ieškodamas gatvėse, paskiau tarp sugriautų namų. Kai prasidėjo apšaudymas iš patrankų, ir visi ėmė kraustytis iš kaimo, jis net neatkreipė dėmesio į tai ir neišėjo su jais. Jis beviltiškai ieškojo jos tarp krautuvės griuvėsių, o paskum staiga sprogo sviedinys ir viskas dingo. Jis taip ir nesužinojo, ar gyva ji, ar ne, ir niekad nesužinos.

—Ji buvo ne musų krašto,—pasakė jisai. — Ji andalužietė, šviesiaplaukė . . .

Jis pagalvojo apie tai, kaip jie viens kitą mylėjo, kaip jie džiaugėsi. Ji buvo gražuolė, tokia nepanaši į jo krašto moteris; ji turėjo šviesius plaukus ir baltą odą, ir ji atrodė jam kažkokia nuostabi, nepaprasta butybė. Jis norėjo ją žodžiais nupiešti, gal but jie matė ją, tačiau kaip jis galėjo ją nupiešti . . .

(Bus daugiau)

Garsinkitės "N-nose"

Mrs. A. K. JARUSZ

PHYSICAL THERAPY and MIDWIFE
6630 S. Western av.
Telefonas: HEMLOCK 9252
Kasdien nuo 10 v. ryto iki 7 v. vak. Šeštadienį ir sekmadienį — į Sand Dunes, Central av. Beverly Shores, Ind. Tel. Michigan City 2799-R 3.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS
Mano 20 metų praktikavimas jusų garantavimas
Optometrically Akių Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Kreivos akys atitaisomos.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. Nedėlioj pagal sutartį.
Daugelyj atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirma.
4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
kampas Halsted St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėliomis pagal sutartį

LIETUVIAI
GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai

Phone CANAL 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Avenue
Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. Virginia 0036
Residencijos Telefonas BEVERLY 8244
Jeigu neatsiliepia, šaukite BOULEVARD 1040
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso Valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vakaro
Nedėlioj pagal sutartį

Dr. F. Pulsucki Le Van
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien 2-4 ir 6-8 vak.
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen. Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg
2400 WEST MADISON STREET
Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas Brunswick 0597

Tel. YARDS 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 8
Šventadieniais: 11 iki 12
DR. V. A. Šimkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir Akinius Pritaiko
3343 S. HALSTED ST.

Dr. V. E. SIEDLINSKI
DENTISTAS
Pirm., Trečiadienį, Šeštadienį
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARDS 0994
Antrad., Ketvirtad., Penktadienį
4143 So. Archer Ave.
Tel. LAFAYETTE 3650

DR. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal susitarimą
Ofiso Tel.: YARDS 4787
Namų Tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47 Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro
Seredoj pagal sutartį

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2808 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą
Telefonas HEMLOCK 7899
Namų Tel. VINCENNES 5272

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Hemlock 5849
Dr. Peter T. Brazis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 S. Western Ave.
VALANDOS: 1 iki 3 ir nuo 7 iki 9

DR. A. JENKINS
(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
Ofiso valandos: nuo 1—4 ir nuo 7—9 val. vakaro ir pagal sutartį
Ofiso Tel. PROSPECT 6737
Namų Tel. VIRGINIA 2423

DR. Margeris
3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 popiet ir nuo 6 iki 8 vakaro
Šventadieniais tik susitarus
Phone YARDS 7299

Tel. Office Wentworth 6330
Rez. Hyde Park 3395
Dr. Susanna Slakis
Moterų ir vaikų ligų gydytoja
6900 So. Halsted St.
Valandos 1—4 po pietų, 7—8 vak išskyrus seredomis ir subatomis.

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 30 metus kaipo patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektrikos prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija
1034 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskiriant šeštadienio vakaro ir nedėliomis.
Tel. CANAL 3110
Rezidencijos telefonai:
Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal
OFISAS
4729 So. Ashland Ave.
2-ros lubos
CHICAGO, ILL.
OFISO VALANDOS
Nuo 10—12 val. ryto; nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai dieną.
Phone MIDWAY 2880

Telefonas YARDS 0994
Dr. Maurice Kahn
4631 SOUTH ASHLAND AVE.
Ofiso valandos
Nuo 10 iki 12 dieną, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12
Rez. Telephone PLAZA 3200

ADVOKATAI

K. P. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisas—127 N. Dearborn St.
Kamb. 1431-1434-Tel. Central 4411-2
Namų ofisas—3323 So. Halsted St.
Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30
Telefonas YARDS 0818
Ketvirtadieniais ir Sekmadieniais —pagal sutartį

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
7 So. Dearborn St.
Room 1230
Ofiso tel. CENTRAL 1824
Namų tel.—Hyde Park 3395

VYTAUTAS TARUTIS
— ADVOKATAS —
3133 SO. HALSTED STREET
Tel. CALumet 6877
Val. 11—2 dieną ir 4—8 vakaro
134 N. LA SALLE STREET
Room 2014 Tel. STAte 7572
3149 SO. HALSTED STREET
Tel. VICtory 2679

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Telefonai YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue
Telefonas LAFAYETTE 0727
Dykai koplyčios visose Chicagos dalyse
Klausykite musų radio programų Antradienio ir Šeštadienio rytmečiais, 10:00 val. ryto iš W. H. I. P. stoties (1480 K.) su POVILU ŠALTIMIERU.

Laidotuvių Direktoriai

NARIAI Chicagos, Cicero Lietuvių Direktorių Asociacijos

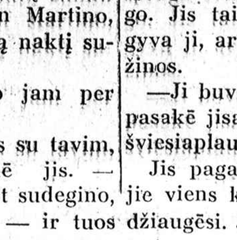

Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

S. P. MAŽEIKA — YARds 1138, YARds 1139
3319 Lituanica Avenue

LACHAWICZ IR SUNŲS
2314 West 23rd Place — Phone CANal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th Street — Tel. Pullman 1270

ALBERT V. PETKUS
4704 So. Western Avenue — Phone LAFayette 8024

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituanica Avenue — Phone YARds 4908

ANTHONY B. PETKUS
6812 So. Western Ave. — Phone GROvehill 0142
1410 South 49th Court, Cicero — Phone Cicero 2109

J. LIULEVIČIUS
4348 S. California Avenue — Phone LAFayette 3572

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street — YARds 1419

I. J. ZOLP
1646 West 46th Street — Phone YARds 0781

DR. K. NURKAT
Kviečia jumis prisirinkti gerus akinius. Akys egzaminuojamos dykai. Kainos akinių prieinamos
BUDRIK
FURNITURE HOUSE
Krautuvė Su Mėlynu Frontu
3409 So. Halsted Street
Tel. Yards 2151

CRANE COAL COMPANY
5332 So. Long Avenue
Telefonas PORTSMOUTH 9022
POCAHONTAS Mine Run iš geriausių mainų, daug dulkių išimta
Perkant 5 tonus ar daugiau. $7.65
Sales Tax ekstra.
BLACK BAND LUMP $9.50

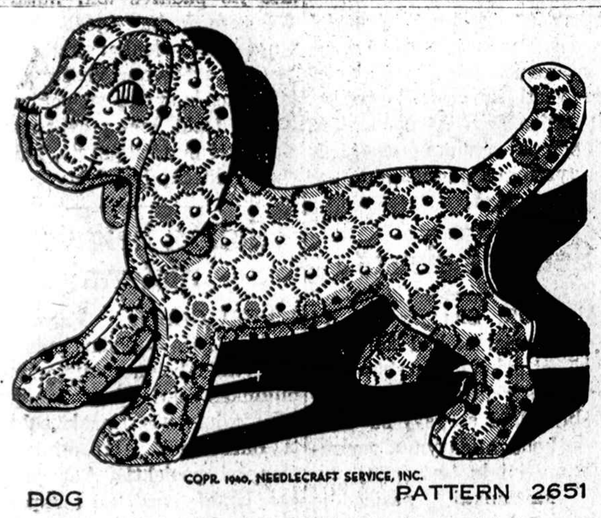

DOG PATTERN 2651

2651 — Išsiuvinėtas žaislas vaikučiams (tinkama Kalėdų dovaną

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT., No. 2651
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No.....
Vardas ir pavardė.....
Adresas.....
Miestas ir valstija.....

KORESPONDENCIJOS

PABALTIJO VALSTYBIŲ DIENA PASAULINĖJE PARODOJE NEW YORKE

Spalio 6 dieną Pasaulinėje Parodoje New Yorke įvyko taip vadinama Pabaltijo Valstybių Diena: lietuvių, latvių ir estų. Programą sudarė visų trijų tautų atstovų kalbos, solistų bei chorų dainos, muzika ir šokiai.

Programą pradėjo su įžanginę kalba adv. K. Jurgėla ir pakvietė kalbėti Pasaulinės Parodos komisijonierių Grover Whalen, kuris savo kalboje pasveikino visų trijų tautų žmones, padėkojo už dalyvavimą parodoje ir palinkėjo visoms trims valstybėms atgauti savo nepriklausomybę, kurios jos savo darbais ir kultūriniu pakilimu yra pilnai užsitarnavusios.

Tolesniai buvo sugiedotas Lietuvos himnas ir sekė Lietuvos atstovo P. Žadeikio kalba anglų ir lietuvių kalbose. Po to sugiedotas Latvijos himnas ir kalbėjo Latvijos atstovas Alfred Bilmanis. Taigi sugiedotas Estijos himnas ir kalbėjo Estijos konsulas Johannes Kaiv. Lietuvos ministeris P. Žadeikis kalbėjo bešališkai, tik prisimindamas esamus pasikeitimus Europoje, kurie palietė ir Lietuvą. Latvijos ir Estonijos atstovai kalbėjo smarkiai smerkdami Rusijos smurtą ir ragino tų trijų valstybių žmones vieningai kovoti išsiliuosavimui iš Rusijos vergijos.

Skaityta New Yorko miesto majoro La Guardia ir District attorney Dewey pasveikinimai ir linkėjimai atgauti nepriklausomybę.

Aprelškimo parapijos ir Karalienės Angelų parapijos jungtiniai chorai, vadovaujami Jono Jankaus, sudainavo "Kur Giria Žaliuoja" ir "Berneli Musų". Metropolitan Operos dainininkė Ona Kaskas-Katkauskaitė sudainavo "Kur Bakužė Samanota", "Nuliudimo Valanda", "Malda" ir sykiu su chorais "Karvelėli Mėlynasis". Lietuvis Alekas Vasiliauskas sudainavo dvi latviškas dainas: "Sapnų Taluma" ir "Tautiešami Roku Devu". Ar jis buvo latvių pasamdytas ar liuosnoriai pats latvius reprezentavo, neteko sužinoti.

Taipgi dainavo latvių bažnytinis choras ir buvo keletas muzikalių dalykų ir tautiškų, kuriems vadovavo Lillian Stilsonaitė-Antanavičienė.

Bendrai programa susidėjo iš 47 skirtingų dalykų, kuriuos visus išpildyti nebuvo pakankamai laiko ir turėjo buti apleisti. Programa buvo gana gyva ir įdomi, kurią perduodant per garsiakalbius buvo galima girdėti labai plačioje parodos aikštėje ir labai didelis skaičius įvairių tautų žmonių programo klausėsi ir juo gėrėjosi.

Spalio 6 dieną New Yorke buvo gana graži, saulėta ir nešilta nei šalta, tad tą dieną parodoje dalyvavo publikos 348,544, nes pavakary tiek rodė National Registeris, kuris parodoje aukštai iškeltas, su pakeitimais kas 15 minutų parodo dalyvių skaičių.

Tą dieną parodoje dalyvavo per 10,000 lietuvių, didžiumoje iš didžiojo New Yorko ir artimesnių apylinkės miestų, taipgi nemažai iš New Jersey ir Connecticut valstijų. Su šia diena lietuviai dar kartą save garbingai užsirekordavo New Yorko miesto istorijoje.

—K. J. Paulauskas

INSURANCE
(APDRAUDA)

- PILNĄ APDRAUDĄ AUTOMOBILIAMS.
- APDRAUDĄ NAMŲ NUO UGNIES.
- APDRAUDĄ RAKANDŲ.
- APDRAUDĄ NUO VAGIŲ.
- APDRAUDĄ LANGŲ.
- TAVERNŲ ir namų savininkų, kurioje randasi tavernai nuo Public Liabilities.

NAUJIENŲ
Raštinėje per
A. RUPKEVICIŲ
1739 S. Halsted St.

Raštinė atdara kas vakaras iki 8 val. Sekmadieniais — nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.

Reaches decay-ridden "Blind Spots" that ordinary pastes, powders . . . even water . . . may not enter

It's here! The most delightfully different tooth paste you ever heard of. When saliva and brush touch the NEW formula Listerine Tooth Paste, supercharged with Luster-Foam detergent, it instantly springs into an amazing "bubble bath" that makes your mouth tingle with life. So fine it surges into and cleans danger spots that ordinary dentifrices may never even have reached. Cleans and polishes areas where some experts say up to 98% of decay starts.

Get the big 25¢ tube, or better still, the double-size 40¢ tube containing more than ¼ pound of tooth paste. At any drug counter. Lambert Pharmacal Co., St. Louis, Mo.

THE NEW FORMULA
LISTERINE TOOTH PASTE
Supercharged with Luster-foam

Garsinkitės "N-nose"

Spausdinam

PLAKATUS, BILIETUS
BIZNIO KORTELES
DR-MS ATVIRUKUS
KONSTITUCIJAS IR
DAROME VISOKIUS
SPAUDOS DARBUS

NAUJIENOS
1739 South Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. Canal 8500

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Keturiolikos metų princesė Elizabeth (po dešinei) kalba per radijo apie Anglijos vaikų drąsumą.

Garsios neteisybės istorijoje

Naujausi mokslo tyrinėjimai parodo, kad daugelis musų gražių svajonių iš istorijos puslapių dažniausiai yra įvairių romantikų prasimanymai arba pačių istorikų klaidos, atsiradusios dėl nuolatinių kartojimų. Tuo pat metu mokslininkų istorikų tyrinėjimai parodo, kad žmonija nebuvo taip baisi ir juoda, kaip ją piešė; ji nebuvo ir taip nekalta ir balta, kaip kiti istorikai piešė. Štai iš naujausių tyrinėjimų sužinome tokių dalykų:

Herodotas, istorijos tėvas, mėgdavęs visai gražiai pameluoti.

Anglijos karalius Richardas III-sis nebuvo kupruotas, kaip rašoma, bet statūs ir tiesus karys, turėjęs pretensijas buti gražus, pasižymėjęs didele asmens jėga ir drąsa.

Kleopatra netarpydavo vyne perlų, kad tuo padarius savo vartojamą vyną išimtinai brangų. Mokslininkų eksperimentai parodo, kad perlų vyne ištarpyti negalima.

Karolis IX-sis nešaudė Paryžiuje į hugenotus iš savo "harquebuso" Louvre rumų lange šv. Baltramiejaus Nakties skerdynių metu.

Termopylų sąsiaurį saugojo ne trys šimtai graikų kareivių, kaip pasakoja istorijos vadovėliai, bet nemažiau 7,000 graikų, o gal net ir ligi 12,000, kaip teigia kiti istorijos tyrinėtojai.

Jurgis Washingtonas, kai buvo berniukas, nenukirto vyšnių medžio ir nepasakė tėvui: "Tėve, negaliu meluoti, aš nukirtau vyšnių medelį su savo kirvuku!" Tą gražią pasaką apie Washingtoną išgalvojo jo biografas Mason Weems, norėdamas parodyti Amerikos jaunimui didžiausią Washingtono dorybę, vadinasi, kad jis niekados nemeluodavo...

Trojos apsiaustis buvo didžia savo dalim mitas ir pasaka: net ir pagal Homero nurodymus Trojos Elena turėjo buti bent 60 metų amžiaus, kai ją įsimylėjo Parisas.

Liudvikas XVI-sis nebuvo kilniai ir įstabiai ramus, kai atėjo prie giliotinos, nors taip ir teigia kai kurie istorikai. Jis klykė ir šaukėsi pagalbos, grumėsi su budeliais ir prašė malonės...

Diogenas niekados negyvo statinėje. Šį faktą išgalvojo kiti, remdamies jo biografo žodžiais, kur pasakyta, kad Diogenas buvo taip susitraukęs ir sukumpęs, kad "butų galėjęs gyventi statinėje, kaip šuo..."

Wilhelmas Tellis nenušovė obuolio nuo savo sunaus galvos; šveicarijos kantonų archyvuose net ir jo vardo niekur negalima rasti.

Aleksandras Didysis neverkė dėl to, kad jam nebuvo likę kitų pasaulių užkariauti. Yra pagrindo manyti, kad jo armijoms teko turėti didelių sunkenybių ir nepasisekimų Indijoje, ir dėl to jis turėjo trauktis atgal.

Netiesa, kad britų valstybininkas Pittas butų pasakęs į Walpolį, kad "žiaurus nusikaltimas yra buti jaunuoliu!" Tą posakį sugalvojo Dr. Johnsonas.

Konstantinas Didysis visai nebuvo šventasis, kaip jį rodo istorikai. Jis nužudė savo žmoną ir vieną ar du sunus ir gana daug kitų savo giminaičių. Jis buvo krikščionis tiktai vardu ir nieko nežinojo apie tą tikėjimą.

Kolumbas niekados nepasinaudojo kiaušiniu, kad įtikinus savo oponentus. Tą triuką su kiaušiniu padarė italas architektas Brunelleschi, norėdamas nuraminti kritikus, kurie klausė jį, kaip jis ketina paremti Florencijos katedros lubas, ir kad tai esą taip pat neįmanoma, kaip pastatyti kiaušinį ant smaigalio.

Alfredas Didysis nesilankė trubaduru apsirėdęs danų stovyklose; einant svarbiais istorikų įrodymais, jis nemokėjo griežti kanklių ir nemokėjo dainų kalbos. Jis taip pat nesudegino blynelių, nors apie tai anglų istorikai vis nesiliauja pasakoję.

Marijos Stiuart mylimojo Rizzio kraujo negalima matyti ant grindų toje salėje, kur ji nudurė Darnleys ir kiti sąmokslininkai. Matomas tiktai raudonų dažų seniau užtekštas ženklas.

Graikų poetė Sapho niekados nenušoko nuo Leukido kalno dėl to, kad mylėjo Phaoną. Jos gyvenimo aprašymas yra melagingas; istorija jau įrodė, kad ji buvo labai padori moteris, aukšto charakterio ir gausios šeimos motina.

Ispanijos Pilypas II-sis nebuvo ugnyje sudegintas dėl to, kad etiketas neleido niekam liesti karaliaus asmenį. Jis mirė paprasta mirtimi, kaip ir šiaip žmogus.

Kai Pilypas VI-sis, bėgdamas iš Crécy mušių lauko nakties metu, priėjo prie Blois pilies vartų, jis nešaukė "Aš esu Prancuzijos laimė!" Jis tik šaukė nužemintu balsu: "Atidarykite! Atidarykite! Aš esu nelaimingas Prancuzijos karalius!"

Kabanti Babilono sodai visai nekabėjo ir nebuvo sodai! Tai buvo terasos, paramstytos išlenktų arkų ir apaugusios medžiais. Tos terasos buvo padarytos Babilono karalienei linksminti.

Kolumbas savo ketvirtoje kelionėje į Naują Pasaulį, kuomet jo laivas 1504 metais sudužo prie Jamaikos salos, nesujaudino nevaišingų laukinių indėnų pranašavimais apie mėnulio užtemimą ir neaiškino indėnams, kad tai esąs dievų nemalonės ir rustybės ženklas. Tuo metu kaip susekama iš kalendoriaus, visai nebuvo mėnulio užtemimo.

Karolis I-sis nemiegojo ramiai Whitehall rumuose pastutinę naktį prieš ekzekuciją, kaip pasakoja Hume, nekliudomas triukšmo, kurį kėlė darbininkai, statę ešafotą. Jis visai nenakvojo Whitehalle tą naktį, bet praleido ją St. James rumuose, toli nuo ekzekucijos vietos ir dėl to negalėjo girdėti triukšmo prie statomojo ešafoto.

Neronas nebuvo toks siaubas, kaip jį piešia istorikai. Jo motina Agripina nebuvo jo įsakymu nužudyta, ji negriežė kanklėmis ar smuiku (beje, smuikas atsirado tik keliems amžiams po Nerono laikų prancūzus), kai degė Roma ir ta proga negiedojo jokių savo odų apie Trojos gaisrą.

Anglijos karalienė Elžbieta nebuvo švelni karalienė, kaip ją piešia anglų istorikai ir jos laikų poetai. Jos temperamentas buvo taip pat karštas ir raudonas, kaip ir jos plaukai. Ji mėgdavo rėkti ant savo tarnaičių ir freilinų, dažnai mušdavo, gnaibydavo ir spardydavo jas...

Taip įrodinėja Kenneth P. Wood savo knygoje "You're Wrong About That".

Lengvai Palengvinti Raumenų Skausmus

Johnson's
RED CROSS PLASTER

Pastebėkit Raudoną Kryžių ant Plasterio kada pirksit

Padarytas Johnson & Johnson didžiausių pasaulyj chirurginių dalykų išdirbėjų
PARDUODAMAS VAISTINĖSE

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

NAUJIENŲ NAMAS
Kuriame RANDASI
Universal Savings & Loan Ass'n.
RAŠTINĖ

UNIVERSAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION yra pasirengus priimti jusų įdėlius, už kuriuos mokame 3½% dividendų. Įdėliai apdrausti iki $5000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corp., Washington, D. C. Duoda paskolas lengvais išmokėjimais.

1739 SOUTH HALSTED STREET
CANAL 8500

Tel. VICTORY 1272
DYKAI Apskaičiavimas
Carr-Moody Lumber Co.
Naujos ir vartotos lentos, statybos medžiaga, rėmai, durys, stogai namams. Pagerinimus finansuojame, nereikia įmokėjimų—3 metams išmokėjimai, lietuvis pardavėjas.
3039 S. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

EGG $6.00
NUT $6.00
LUMP $6.25
MINE RUN $5.75
STOKER Screenings $5.25
PIRKIT DABAR! — ŠAUKITE DIENĄ AR NAKTĮ. Pristatymas Mieste ir Priemiesčiuose.
Tel. ARDMORE 6975

PASKOLOS
Ant Real Estate
4½%
1-mų ir 2-rų morgičių
Peters Bros. and Co.
1647 WEST 47th STREET

TYPEWRITER
Rentals
3 MONTHS
$5

Rental Applied on Purchase
WAGNER
Typewriter Sales and Service
3712 SO. WESTERN AVE.
Phone LAFayette 3534

STEPHENS
—MUSIC—
STUDIO
4142 Archer Ave.
Tel. VIRGINIA 0396
Mokytojas:
PIANO—ORCHESTRA
VISOKIEMS REIKALAMS
Kasdien—3 val. vak.—7 val. vak.
Šeštadieniais—9 v. r. iki 2 p. p.
George Stephens-Steponavičius.

Yra vaistų ir Notions krautuvėse
Prašykite pakelio su čigone.

VICTOR BAGDONAS
LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
Perkraustom forničius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Žema kaina. Musų darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miesto dalis.
3212 So. Halsted St.
Šaukit Tel. VICTORY 0066

NAUJA
MADŲ
KNYGA

KAINA 15 CENTŲ
Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pas mus. Siųskite savo orderius:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Vardas .....
Adresas .....
Miestas .....
Valstija .....

NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500.

Subscription Rates:
$5.00 per year in Canada
$5.00 per year outside of Chicago
$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter March 7th 1914 at the Post Office of Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:
Metams $8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Dviem mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui ..... .75
Chicagoj per išsiuntinėtojus:
Viena kopija 3c
Savaitei 18c
Mėnesiui 75c
Jungtinėse Valstijose, ne Chicagoj, paštu: (Atpiginta)
Metams $5.00
Pusei metų 2.75
Trims mėnesiams 1.50
Dviem mėnesiams 1.00
Vienam mėnesiui ..... .75
Lietuvoje ir kitur užsieniuose:
Metams $8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.50
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Anglijos darbininkų nusistatymas

Pereitą savaitę pasibaigė Anglijos darbininkų unijų kongresas, kuriame dalyvavo 650 delegatų. Kongrese buvo atstovaujama 200 unijų, kurios priskaito apie 5,000,000 organizuotų darbininkų.

Svarbiausias klausimas, žinoma, buvo karas.

Hitlerio agentai veda propagandą, kuri vyriausiai siekiasi įrodyti, kad už karą stoją tik Anglijos "plutokratai". Šiaip, girdi, darbininkai karo nenori ir jie tuoj sutiktų su nacių valdoma Vokietija taiką padaryti.

Jei dar kas tikėjo tomis Hitlerio agentų skleidžiamomis pasakomis, tai įvykęs kongresas išsklaidė visas abejones dėl darbininkų nusistatymo karo atžvilgiu. Anglijos darbininkai aiškiai pasisakė, kad jie visomis išgalėmis rems karą prieš Hitlerį, kuris yra pasimojęs visą Europą pavergti.

Kongresas priėmė rezoliuciją, kuria griežtai pasisakė už tęsimą kovos su agresoriais ir tuo pačiu metu išreiškė padėką Jungtinėms Valstijoms už parodymą solidarumo ir laisvų tautų rėmimą.

Hitlerio galybė

Sakoma, kad velnias nėra toks baisus kaip jį maliavoja.

Panašiai mano apie Hitlerį Genevieve Tabouis, išgarsėjusi prancuzų žurnalistė, kuri prieš kiek laiko atvyko į Ameriką.

Tabouis sako, jog Hitlerio sukurtosios karo mašinos pajėgumas toli gražu nėra toks didelis, kaip daugelis mano. Faktiškai tas pajėgumas jau ėmė mažėti. Kitais žodžiais sakant, Hitleris jau pradėjo ristis į pakalnę.

Italija ne tik jau pradeda pavargti, bet ir jaučiasi nepatenkinta. Įsiveldama į karą, ji tikėjosi be jokių aukų daug laimėti. Dabar ji pamatė, jog karas gali labai ilgai užtrukti. O tuo tarpu mažai tėra vilties, kad ji ką galėtų laimėti. Ji pradeda bijoti, kad Hitleris per daug neįsigalėtų ir nenustumtų savo partnerio į šalį.

Visi tie pasitarimai ir pasimatymai, kurie vyko paskutinėmis dienomis tarp Hitlerio ir Mussolinio bei jų diplomatų aiškiai rodo, jog Berlyno-Romos ašis jau pradėjo girgždėti.

Tabouis sako, jog dabartinis Amerikos nusistatymas yra geriausias. Įsimaišyti į karą bent dabartiniu laiku nėra jokio reikalo. Teikdama visokeriopą pagalbą Anglijai, ji galės daugiau gero padaryti, negu tiesiogiai kare dalyvaudama. Japonija gali tik blofuoti. Ji Kinijoje yra tiek įklimpusi, jog kariauti su Amerika jokiu budu nepajėgtų.

Nepasitiki

Nepriklausomos Rumunijos nebėra. Ją draskyti pradėjo Stalinas, o pribaigė Hitleris.

Stalinas iš Rumunijos atplėšė Besarabiją ir Bukoviną, o Hitleris pasiėmė visą Rumuniją.

Kai Hitlerio motorizuotos kariuomenės daliniai įmaršavo į Rumunijos teritoriją, tai to krašto nepriklausomybei liko kryžius pastatytas. Rumunija dabar bus tiek jau "nepriklausoma", kaip Pabaltijo valstybės, kurias raudonoji armija okupavo. Ką Berlynas padiktuos, tą savo rušies "paleckinė" Bucharesto vyriausybė pildys.

Vėliausiomis žiniomis, prie Rumunijos sienos koncentruojama raudonoji armija. Tai reiškia, jog Maskva yra susirupinusi nacių įsigalėjimu Balkanuose.

Kaip matyti, partneriai nebepasitiki vienas antru. O tai visai naturalu: dėl grobio ir geriausi partneriai susipeša.

● National Youth Administration adresu 153 West Huron street, spalių 21 d., įsteigs amatų mokyklą, kur nemokamai kas semestrą mokins amatų 600-tus jaunuolių. Amatai bus tokie, kurie suteiks mokiniams progą dirbti karo pramonėse.

● Nepriklausomas chicagiečių komitetas, suorganizuotas remti Roosevelto kandidaturą į prezidentus, vakar paskelbė, kad spalių 29 d., Chicagos stadione įvyks masinis mitingas, kuriame kalbės New Yorko meras, Fiorello La Guardia.

Japonija ir Prancuzų Indo-Kinija

Nepaprasti įvykiai, kurie galvatrukčiais keičia Europos veidą, meta savo šešėlį ir į viso pasaulio žemynus. Prancuzija faktiškai atsidurė po Hitlerio padu, — jos armija sunaikinta, ji liko bejėgė priešintis diktatoriams. Nebegali ji apsaugoti ir savo milžiniškos kolonialės imperijos, kuri pradeda visomis siulėmis irti. Tolimuose Rytuose jau daromi pirmi žingsniai kolonialei imperijai padalinti. Japonijos vyriausybė pastatė prancuzams tokius reikalavimus, kurie nebuvo galima suderinti su nepriklausomos valstybės prestižu. Ir vis dėlto Prancuzija buvo priversta priimti padiktuotas pažeminančias sąlygas ir užleisti japonams strateginius punktus. Nesilaikydami net sutarties, japonai įsibriovė į Indo-Kiniją anksčiau, negu buvo nustatyta. Be to, jie pasiėmė daugiau, negu "geruoju" išsiderėjo.

Prancuzų Indo-Kinija ir anglų kontroliuojama Burma jau nuo seniai buvo skaudus pašinas japonams. Netekusi savo uostų, Kinija tik per Indo-Kiniją ir Burmą galėjo gauti ginklų ir amunicijos karui vesti. Keliais atvejais japonų vyriausybė reikalavo, kad anglai ir prancuzai paliautų pristatinėję kinams amuniciją ir ginklus. Tačiau, kol Prancuzija nebuvo dar susmukusi, į tuos reikalavimus nebuvo kreipiama dėmesio. Bet štai paskutiniu laiku dagi Anglija buvo pradėjusi "maldinti" agresingą Japoniją ir sutiko uždaryti Burmos kelią.

Bet kai pagaliau Japonija susidėjo su Vokietija ir Italija ir paskelbė, jog Azijoje ji yra pasiryžusi įvesti "naują tvarką", tai Anglija drauge su Jungtinėmis Valstijomis susimetė užkirsti kelią tiems grobuoniškiems užsimojimams. Netrukus Tolimuose Rytuose tad galima laukti didelių įvykių.

—.—

Prancuzų įsigalėjimas Indo-Kinijoje prasidėjo jau gana seniai. Pirmieji prancuzų misijonieriai atvyko ten septynioliktame šimtmetyje ir pradėjo konkuruoti su ispanų, portugalų, olandų, italų ir kitų tautybių misijonieriais, pirkliais arba tiesiog avantiuristais, kurie buvo atvykę daug anksčiau. Prancuzų misijonierius 1749 m. suorganizavo pirmą prekybinę ekspediciją į Kochinchiną. Versalyje 1787 m. prancuzai pasirašė draugiškumo sutartį su Anamu. Tačiau iš tos sutarties nieko neišėjo, kadangi vietos gyventojai pradėjo sąmyšius kelti prieš kitataučių įsigalėjimą. Ta kova prieš prancuzų ir iš dalies ispanų misijonierius, kurie faktiškai buvo svetimos valstybės agentai, privedė prie viso krašto užkariavimo.

Indo-Kinijos užkariavimas ir pavertimas jos prancuzų kolonija įvyko XIX šimtmečio antrojoje dalyje, kada buvo baigiamas pasaulio dalinimas. Tai buvo prancuzų kolonialės politikos išvystymo laikotarpis. Viena kolonialė ekspedicija sekė paskui kitą: Kongo, Tunis, Tonkin, Madagaskaras ir t. t. Prancuzijoje pasireiškė tikra kolonialė karštligė — paskolos, tiesimas geležinkelių, tiesiog negirdėta spekuliacija buvo tas šaltinis, kuris suteikė daugeliui progos trumpu laiku praturtėti.

Prancuzų-ispanų laivynas 1858 m. atplaukė į Turaną. Atplaukė jis tam, kad galėtų suteikti misijonieriams apsaugą. Aišku, kad tai buvo tik priekabė. Jau kitais metais buvo užimtas Saitonas ir užkariauta Kochinchina. 1862 m. buvo pasirašyta taikos sutartis, pagal kurią prancuzai Kochinchinijoje gavo tris provincijas, privilegijas uostuose, o Anamos vyriausybė pasižadėjo sumokėti 20 milijonų frankų kontribucijos. Nuo 1863 iki 1867 metų buvo pravestas Kochinchinos provincijas, o vėliau Anamą ir Tonkiną. Kadangi Tonkine buvo kiniečių kariuomenės, tai įvyko kruvinas susirėmimas. Žinoma, konfliktas baigėsi kiniečių pralaimėjimu. Kinija 1885 m. priversta buvo pasirašyti taikos sutartį ir visam laikui atsižadėti nuo Anamo ir Tonkino. Siamas 1895 m. buvo priverstas pripažinti prancuzams Laoso protektoratą. Pagaliau 1907 m. prancuzai galutinai įsitvirtino Indo-Kinijoje, atplėšdami iš Siamo dar tris Kambodži provincijas.

Tokiu budu Prancuzijai ėmė apie 40 metų, kol ji visiškai užkariavo Indo-Kiniją. Krašto santvarka buvo nustatyta 1887 m. išleistais dekretais. Nuo to laiko valdžia perėjo į civilio generalio gubernatoriaus rankas. Nors formaliai tik Kochinchina buvo laikoma prancuzų kolonija, o kiti kraštai buvo lyg ir protektoratai, tačiau beveik jokio skirtumo tai nesudarė. Anamo, Kambodži ir Laosoje yra vietiniai karaliai, bet tai tik dekoracijos, nes prie valdžios vairo stovi prancuzai.

Pirmojo pasaulio karo metų prancuzai plačiai išnaudojo savo kolonijas. Žinoma, svarbų vaidmenį tada teko vaidinti Indo-Kinijai. Labai daug iš ten buvo išvežta visokios rųšies žaliavos. Be to, Indo-Kinija pasiuntė daug tukstančių kareivių ir darbininkų, išpirko už 370 milijonų frankų karo paskolos lakštų ir visokiais kitokiais budais prisidėjo prie karo laimėjimo.

—.—

Indo-Kinija yra viena turtingiausių prancuzų kolonijų. Jos ištekliai yra milžiniški. Iki šiol prancuzai sugebėjo išnaudoti tik Ramiojo vandenyno pakraščius. Milžiniškos teritorijos, o ypač kalnų srityse, pasiliko mažai teištirtos ir beveik visai neišnaudotos. Bet ir ta nedidelė teritorija, kurią prancuzai pajėgė išnaudoti, buvo tikras šaltinis neišsemiamų turtų.

Indo-Kinijoje europiečiai (daugiausia prancuzai) sudaro visai mažą nuošimtį. Jų priskaitoma tik apie 42,000. Daugiausia jie yra susispietę miestuose, kur jie vadovauja visokioms biznio įstaigoms bei eina visokių valdininkų pareigas.

(Bus daugiau)

Rytoj Banketas U.S. Atstovui Lietuvai, Norem'ui

Įvyks Chicago Towers Klube.

Rytoj vakare Chicago Towers Klube (buvusiam Medinah Temple rumuose) įvyksta banketas Jungtinių Valstijų atstovui Lietuvai Mr. Owen C. Norem'ui pagerbti.

Banketą rengia skubotai veikėjų sudarytas komitetas. Mat, tik keletą dienų atgal sužinota, kad p. Norem'as bus Chicagoj, keli jo pažįstami iš Lietuvos sumanė tą progą pasinaudoti ir svečią supažindinti su Chicagos lietuvių visuomenės lyderiais.

Rezervacijas banketui reikia daryti ne vėliau šio vakaro. Reikia šaukti p. Julių P. Rakštį, telefonas HAYmarket 3555. Bilietų kainos $2.50 asmeniui.

P-s Norem atvyks į Chicagą turbut trečiadienio rytą, praleis čia vieną dieną ir tada vyks į Washingtoną. Jis neseniai buvo atšauktas iš Lietuvos, kur Amerikos valdžia nebelaiko atstovybės, ir dabar yra priskirtas tarnybai prie U.S. State departamento.

St. Miščikas-Žiemys

Antro pasaulio karo metines praleidus...

(Tęsinys

Štai kokios mintys kilo man galvoje minint pirmas šio karo, antro pasaulio karo, metines. Ir tik vėliau, tik vėlai naktį kuomet visa šeima jau ramiai ilsėjos, pažvelgiau į sienoje kabantį žemėlapį ir grįžau prie savo amato: žurnalisto amato, kuris lyg koks automatas, lyg buchalteris, turi pamiršti žmogų, pavienį žmogų ir vertinti šį karą grynai iš kitos pusės: iš strateginės iš ginklų gausybės, okupuotos teritorijos dydžio, pasilikusių ir užmuštų kareivių skaičiaus taškaregio pažvelgęs.

Kam skaityti dabar invalidus tiek dušios, tiek kuno, kad dar negalima suvesti balanso? Kam galvoti apie busimus bepročius, jei skaitytojas laukia atsakymo į tokius svarbius klausimus: kas daugiau numes bombų, kas pirmas pavartos dujas, kas gudresnį ginklą pavartos, kiek dar tautų šin karan įsivels ir šimtai kitų klausimų, kuriuose žmogus, pavienis žmogus ir dargi visos kartos nervų pairimo, beprotystės simptomų galimas pasirodymas ateityje yra antraeilis klausimas? Sakyk kas bus rytoj, o kas bus už dešimt metų — velniai nematė!

Ko mums rupintis koki bus musų vaikai, svarbu kaip tėvai laikosi šiandien kare! Koliokime, spiaudykime į veidą nugalėtiems, parblokštiems ir valio rėkime nugalėtojams arba sielokimės, kodėl musų simpatizuojamos pusės kareiviai vis pralaimi, o musų nekenčiami laimi?!

Toks yra pasaulis, nervuotas pasaulis, viendienis pasaulis, kuriam dažnai vienas trupinys svarbesnis, negu milijonas gyvybių!

Bet neparašęs šios įžangos, neparodęs ir antros medalio pusės negalėjau eiti prie pačio šalto įvykių vertinimo, be paprasto popierinio balanso suvedimo, kuris visgi ne tiek turės įtakos musų pasaulio ateičiai, kaip ta antroji pusė, kuri skaičiais nebejvertinama, kurią junta kiekvienas žmogus, bet ko nedrįsta pasakyti dargi visas pasaulis!

Verk, bet tik slapta, juokis, nes kiti žiuri! Toks yra cirko juokdario likimas, toks yra musų visų likimas, nes pasaulyje visi pienuotas lupas laižo, gi KRUVINŲ NIEKAS NEMATO!

Nutilk, širdie, ir pamiršk žmogų: vertink tik jo darbus, nors ir blauriausius, bet rask juose kažką kilnaus, nors ir melagingo!

II.

Užsibaigė pirmieji karo metai, pasakė kiekvienos kariaujančios valstybės vadas atatinkamą prakalbą, kiekvienas iš jųjų pasigyrė laimėjimais ir pažadėjo dar didesnius ateityje, bet liudniausia tai, kad švenčiant metines, kiekviena pusė žadėjo ne šiemet ir ne kitamet, bet už trijų ar penkių metų baigti karą...

Pirmą pasaulio karą gyvendami, visą laiką tikėjomės greito karo pabaigimo, bet užsitęsė daug ilgiau, negu pesimistiškiausi žmonės galvojo, gi šį karą visi pranašauja nusitęsiant ir turėtų, senos taisyklės prisilaikant, greitai užbaigti.

Bet ar taip bus?

Faktai šių vilčių nebeteikia. Kai kas linkęs dargi dar kelis metus pridėti, jei jau kariauti, tai kariauti iki pakars galutinai.

Kiek man kartų teko savo straipsniuose liesti karo ilgumo klausimą, visuomet buvau taip pat, kad šis karas nusitęs daug ilgiau, negu praėjusis, nors paskutiniai įvykiai, smarkus vokiečių laimėjimai fronte, turėjo pranašauti labai greitai galą.

Bet patys įvykiai iš paviršiaus žiurint, labai apgaulingi ir reikia šiandien pripažinti, kad karas tikrai dar neprasidėjo ir nei vieno lemiančio mušio neįvyko.

Jei praėjusiame kare buvo dar mažiau okupuotų arba sumuštų valstybių per pirmus tris metus, negu šiame per vienus, nereiškia, kad viskas tuo ir baigsis.

Svarbiausia tai, jog šis karas daug keistesnis, negu visi kiti ir jis dar perdaug išsiblaškęs, nevirtęs vienlypiu. Daug frontų, daug kariaujančių valstybių, bet tarp kiekvieno fronto vis dar yra balti protarpiai, kurie pasaulinio maštabo kare neįmanomi ir kurie turės buti apimti.

Dabartinį karą pasauliniu galima pavadinti tik atsižvelgiant į atskirus karus, kurie vyksta pasaulyje, bet negalima pasakyti, jog šiandien pasaulis, kaip praėjusiame kare, galutinai pasidalino į du frontu.

Gal šiame kare niekuomet nebus tokio griežto pasidalinimo, kokį mes matėme praėjusiame kare, bet visgi šis karų gausumas turės virsti vienlypesniu, gi iki to dar labai toli ir todėl karo pabaigos laukti sunku.

Karas tebeprasideda ir gal daugiausia įsisiubuos ateinančių metų pradžioje, jei ne visai pabaigoje, kuomet prasidės didesni karo veiksmai Afrikoje arba Azijoje, kur besiartinanti Europos žiema negali pakenkti karo veiksmams.

Bet bendrai kuo pasibaigė pirmi metai?

Jei pažvelgsime į šiuos praslinkusius karo metus vien šių metų laikotarpio veiksmais, turėsime pripažinti, jog pirmi metai baigėsi nepaprastais vokiečiams pasisekimais ir laimėjimais. Vokiečiai šiandien stovi daug geriau, negu praėjusiame kare pirmiems metams praslinkus, nes kaip praėjusiais metais, taip praėjusiame kare, svarbiausias, nenugalimas priešas buvo Anglija ir visų veiksmų tikslas buvo kaip galima arčiau prisiartinti prie šios salos.

Praėjusiame kare vokiečių veržimasis link La Manšo kanalo nenusisekė, gi šį kartą pasisekė dargi perdaug, nes ne tik įsistiprino visame ruože La Manšo kanalo, bet galima sakyti, jog tvirtai įsitaisė visu Atlanto vandenyno Europos pakrante atmenant, jog kasdien gali prie jų gerumu ar piktumu prisidėti Ispanija.

Strateginiu atžvilgiu tai nepaprastas laimėjimas ir nors vokiečių padėtis pablogėtų, anglai gautų iš kur nors daugiau pagalbos, šią pakrantę atsiimti bus daug sunkiau, negu buvo prarasti.

Nors Italija nėra tokia galinga, kaip ji save pučia, visgi jos prisidėjimas prie vokiečių, smarkiai sustiprino Vokietijos padėtį. Karas vienu kartu, Italijai įsikišus, prasiplėtė dar į du kontinentus: Afriką, kur jau vyksta karo veiksmai ir Italai dargi paėmė anglų Somaliją ir Azijon, kur kovos neprasidėjo, bet kur visgi Anglija turi buti atsargi ir kur anglams didžiausias pavojus gręsia, nes ten didžiausi naftos šaltiniai, be kurių, kaip žmogus be kraujo, negali kariauti.

Pirmi metai pasižymėjo nepaprastais Santarvininkų pralaimėjimais ir parodė, jog jie karui nebuvo tinkamai pasiruošę, o svarbiausia, neįvertino vokiečių stiprumo ir savo padėties viduje.

Didžiausia klaida buvo ta, jog Santarvės valstybių vadų tarpe nesuprastas šio karo pobudis ir esmė.

Bet jei pažvelgsime į šį karą, kaip į pasaulinį, o tik toks jis yra, vokiečių laimėjimai nei kiek juos nepriartino prie karo laimėjimo arčiau. Šiandien vokiečiai daug toliau nuo laimėjimo, negu karo pradžioje, nes vokiečių karo laimėjimas buvo pastatytas ant dviejų ramsčių: karinių ir diplomatinių smugių. Karo smugiuose turėjo pasisekimo, bet diplomatija pradėjo šlubuoti ir tai gali buti didžiausias vokiečių pralaimėjimo faktorius ateityje.

Vokiečiai savo karo vedimo plano, kuris buvo numatytas karą pradedant, negalėjo įvykdinti, reikėjo jį keisti ir gavosi tas pats, kaip praėjusiame kare po pirmų laimėjimų: nubėgta toli, bet ir vejamas laimėjimo traukinys paskubino savo greitį ir jis sunku pavyti, atstumas ne tik nesumažėjo, bet dar padidėjo.

Jei šis karas vyktų vien dėl sąskaitų suvedimo su Prancuzija bei Anglija, vokiečiai butų labai arti prie laimėjimo, bet šis karas vyksta ne dėl kažkokių skriaudų atitaisymo, bet pasaulio valdymo, užėmimo vietos, kurion atsisėdus, visi vadintų ir skaitytųsi viešpačiu pasaulyje. Tai jau visai kas kita ir viską iš pamatų keičia. Tai jau žut butina kova, kurioje reikia buti atsargiam ne tik su nebesipešančiais kol kas, bet dargi su draugais.

Ilgą laiką Europoje ir bendrai pasaulyje buvo galvota, jog Europos pavergimas — reiškia pasaulio pavergimą. Bet jau Napoleono laikais teko įsitikinti, kad Europa valdyti, reiškia vien skolų turėti, bet ne pasaulį sostą, nes šiandien ne pasaulis nuo Europos, bet Europa nuo pasaulio priklauso. O pasaulyje, ko nebuvo pirmiau, kiekviename kontinente atsirado viena valstybė, kuri galvoja panašiai, kaip Europos užkariautojai, butent, aš valdysiu vieną kontinentą, tuo pat turėsiu savo rankose visą pasaulį. Vienintėle išimtimi yra Australija. Maža to, šiandien pasaulis negali laisvai gyventi, kol jame nebus lygsvaros, kol visi kontinentai nebendradarbiaus tarp savęs, arba nepriklausys vienam kontinentui. Antras įvykis neįmanomas, imperijų, paremtų jėga laikai galutinai pražuvo.

Jei to dar butų maža, kiekvienas kontinentas turi kurį nors produktą, be kurio negali gyventi visas likusis pasaulis ir kurio monopolio niekas nenori atiduoti kitam, kuriam nors vienam.

Ir prie viso ko jei dar pridėsime, jog visos galingos valstybės turi savo rubežius ne viename, bet dargi keliuose kontinentuose, prieisime prie liudnos išvados, jog pasaulis yra susiskaldęs ne kontinentų atžvilgiu, dargi ne rasių ar valstybių, dargi idėjų, bet produktų, žaliavos atžvilgiu.

Tiek Italija, tiek Vokietija rėkia, jog jos kovojančios kaip huskriaustos, proletarinės valstybės prieš plutokratines, turtingas valstybes, kurios yra pagrobusios visus žaliavos šaltinius ir tuo naudojasi spausdamos, kitas valstybes, kurių ribose tų žaliavų, taip reikalingų pramonei, nėra. "Ašis" reikalauja teisingesnio žaliavos šaltinių padalinimo, naujo pasaulio kolonijų pergrupavimo šeimininkų atžvilgiu.

Rodos, iš paviršiaus žiurint, reikalavimai labai teisingi ir jų egzistencijai butini.

(Bus daugiau)

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

REGISTRACIJOS STOTYS KARIUOMENĖS AMŽIAUS VYRAMS

(Registracijos diena rytoj, spalių 16 d. Stotys bus atdaros nuo 7-tos ryto iki 9-tos vakare. Registruotis privalo visi vyrai nuo 21 iki 35 metų amžiaus, nevedę, vedę, piliečiai ir nepiliečiai. Registruotis reikia savo precinkto stotyje.)

WARD 7—AREA 12

Pcts 1 to 31 incl.—33 to 43 incl.—85-87 to 95 incl.—101.

Bryn Mawr School, 7355 S. Jeffery.

O'Keefe School, 6940 Merrill.

Parkside School, 6938 East End.

WARD 7—AREA 13

Pcts 32-44 to 84 incl.—86-96 to 100 incl.—

Bradwell School, 7710 Burnham.

Mann School, 8050 S. Chappel.

Sullivan Eelmentary School, 8255 S. Houston.

WARD 8—AREA 14

Pcts 1 to 23 incl.—25 to 46 incl.—57-75-79-80-81

Hirsch High School, 7740 S. Inglesíde.

Avalon Park School, 8045 Kenwood.

Ruggles School, 7831 South Prairie.

Cornell School, 7540 Drexel.

Madison School, 7338 Dorchester.

South Shore High School, 76th and Constance.

WARD 8—AREA 15

Pcts 24—47 to 56 incl.—58 to 77 incl.—82-83-84.

Perry School, 9128 University.

Burnside School, 650 E. 91st.

Dixon School, 8310 St. Lawrence.

Caldwell School, 8546 South Cregier.

WARD 9—AREA 16

Pcts 1 to 10 incl.—13—22 to 44 incl.—62 to 64 incl.—68 to 71 incl.—

Fenger High School, 11220 S. Wallace.

Kohn School, 10414 S. State.

Brenan School, 11411 South Eggleston.

Bennett School, 10115 South Prairie.

Van Vlissingen School, 137 W. 108th pl.

Poe School, 10538 S. Langley.

Van Vlissingen Branch School, Forest Ave. and 108th.

WARD 9—AREA 17

Pcts 11-12—14 to 21 incl.—45 to 61 incl.—65-66-67.

West Pullman School, 11941 S. Parnell.

Gompers School, 12302 So. State.

Curtis School, 11445 South State.

Riverdale Branch of Curtis School, 13233 Prairie.

Scanlan School, 11725 Perry.

Pullman School, 521 E. 113th.

WARD 10—AREA 18

Prcts 1 to 55 Inc.—

Gallistel School, 10347 Ewing Avenue.

Bowen High School, 2710 E. 89th.

Bright School, 10740 South Calhoun.

Clay School, 13231 Burley.

Marsh School, 9810 S. Exchange.

Phil Sheridan School, 9035 Escanaba.

Taylor School, 9912 Avenue H.

J. N. Throp School, 8914 Buffalo.

Warren School, 9210 Chappel.

Bowen High Branch at South Chicago, 9258 Houston.

Coles School, 8500 S. Phillips.

Caldwell Branch School, 89th and Dante.

WARD 11—AREA 19

Prcts 1 to 50 Incl.—

Sheridan Mark School, 533 W. 27th.

Holden School, 1104 W. 31st.

Healy School, 3037 Wallace.

Greene School, 3537 S. Paulina.

Armour School, 950 W. 33d.

McClellan School, 3527 South Wallace.

Richards Vocational School, 2525 S. Green.

Webster School Branch, 250 W. 37th.

WARD 12—AREA 20

Pcts 1 to 62 Inc.—

Gunsaulus School, 4420 So. Sacramento.

Burrough School, 3542 South Washtenaw.

Davis School, 3014 W. 39th.

Everett School, 3419 S. Bell.

Kelly High School, 4136 So. California.

Longfellow School, 1901 W. 35th.

Shields School, 4250 S. Rockwell.

Hedges School, 4735 S. Winchester.

Christopher School, 51st & Artesian.

WARD 13— AREA 21

Pcts 1 to 14 Inc. — 16 to 27 Inc. — 40-47-55 to 60 Inc. — 62-64-65-71-73.

Edward School, 4800 South Karlov

Hale School, 6210 S. Linder

Hubbard School, 6200 South Hamlin.

Pasteur School, 5825 South Kostner

Peck School, 3826 W. 58th

Sawyer Avenue School, 5248 S. Sawyer

Tonti School, 5814 S. Homan

Twain School, 5131 S. Linder

Byrne School, 5321 S. Oak Park

Twain School-Branch, 45th & S. Kilpatrick

Pasteur School-Brance, 6451 S. Kilpatrick

WARD 13—AREA 22

Pcts 14-28 to 39 Inc. — 41-42-43-44-45-46 49 to 54 Inc.—61-63-66 to 70 Inc. — 72.

Eberhart School, 3400 W. 65th

Marquette School, 6550 So. Richmond

McKay School, 6901 S. Fairfield

Rarster School, 6936S. Hermitage

WARD 14—AREA 23

Pcts 1 to 56 Inc. —

Dewey School, 5415 South Union

Libby School, 5300 S. Loomis

Parkman School, 245 West 51st

Hamline School, 4747 South Bishop

Graham School, 4436 South Union

Seward School, 4600 S. Hermitage

Sherman School, 5116 South Morgan

Tilden Technical High School 4747 Union

Hendricks School, 313 West 43rd

Hancock Vocational School, 4630 S. Princeton

WARD 15—AREA 24

Pcts. 1 to 27 Inc. — 55-56-58-59-63-64-66.

Nightingale School, 5250 So. Rockwell

Gage Park School, 5616 So. Maplewood

Fulton School, 3300 S. Hermitage

Gage Park High School, 5630 S. Rockwell

Henderson School, 5650 So. Wolcott

WARD 15—AREA 25

Pcts. 28 to 54 Inc. — 57-59-61-62-65-67-68-69.

O'Toole School, 6552 South Seeley

Morrill School, 6011 S. Rockwell

WARD 16—AREA 26

Pcts. 1 to 12 Inc. — 22-23-24-30-31-32-37-38-39-40-51-52-53 54-56-57-58-61 to 64 inc. — 67-68172-74.

Copernicus School, 6010 So. Throop

Earle School, 6121 S. Hermitage

Harper High School, 6520 S. Wood

Lindbloom Tech High School, 6120 S. Wolcott

WARD 16—AREA 27

Pcts. 13 to 21 inc. — 25 to 29 inc. 35 to 36 inc. — 41 to 50 inc. — 55-59-60-65-66-69-70-71-73-75-76.

Bass School, 6554 S. May

Beale School, 6043 S. Sangamon

Holmes School, 5525 S. Morgan

WARD 17—AREA 28

Pcts. 1 to 35 inc. — 72 to 75 inc. — 79.

Lewis Champlin School, 320 W. Englewood

Brownell School, 6509 South Perry

Packer High Shool (325 Normal Parkway.

Sherwood School, 245 West 57th

Englewood High School, 6201 Stewart

Kershaw Elementarž School, 6431 S. Union

Parker Elementarž School, 6900 S. Stewart

WARD 17—AREA 29

Pcts. 26 to 71 incl. — 76-77-78-80-81

Hookway School, 8101 S. La Salle

Harvard School, 7525 South Harvard

Yale School, 7010 Yale

Wescott Branch of Calumet High School, 8025 Normal.

WARD 18—AREA 30

Pcts. 1 to 38 Incl. — 81-83-84-85-86-87-89

Oglesby School, 7646 South Green

Barton School, 7650 S. Wolcott

Algeld School, 1340 W. 71st

Wentworth School, 6950 Sangamon

WARD 18—AREA 31

Pcts. 39 to 80 Incl. — 82-88-90-91

Gresham School, 8510 South Green

Calumet School, 8510 South Green

Calumet High School, 8131 S. May

Cook School, 8150 S. Bishop

Foster Park Br. of Kellog School, 8500 S. Wood

Eberhart Branch, 3800 W. 83rd

Forest Hill-Barlon Branch, 7855 S. Western

WARD 19—AREA 32

Pcts. 1 to 25 Incl. — 27 to 33 Incl. — 56-57-58-60-62-63--65-66-67-68--70-71-72

Kellog School, 9241 South Leavitt

Vanderpoel School, 9510 So. Prospect

Ryder School, 8716 South Wallace

Fort Dearborn School, 9025 S. Throop

Fernwood School, 10041 So. Union

Poe (Branch), 9300 South State

Brownell Branch 1, 117 E. 87th

WARD 19—AREA 33

Pcts. 26—34 to 55 Incl. — 59-61-64-69-73-74-75

Barnard School, 10334 Charles

Southerland School, 10015 S. Leavitt

Mt. Vernon School, 10540 S. Morgan

Morgan Park High School, 1744 Pryor

Clissold School, 2350 West

Esmond School, 1865 West Montvale

Shoop School, 112th & Laflin

Mt. Greenwood, 10851 S. Homan

WARD 20—AREA 34

Pcts. 1 to 51 Incl.

Goodrich School 915 W. Taylor

Gladstone School, 1231 South Daman

Foster School, 720 O'Brien

Jefferson School, 1522 West Fillmore

Smyth School, 1659 W. 13th

Medill High School, 1326 W. 14th pl.

McKinley High Br. at Cregier School, 1820 W. Grenshaw.

Dante School, 840 S. Desplaines

Riis School, 1111 S. Throop

Montefiore School, 655 W. 14th

Jackson School, 820 S. Carpenter

WARD 21—AREA 35

Pcts. 1 to 53 Incl.

Jirka School, 1420 W. 17th

Jungman Vocational School, 1746 S. Miller

Komensky School, 1923 So. Throop

Whittier School, 1900 West 23rd

Walsh School, 2015 S. Peoria

Pickard School, 2301 W. 21 pl.

Froebel School, 2021 W. 21.

Cooper School, 1624 W. 19th

WARD 22—AREA 36

Pcts. 1 to 52 incl.

Farragut High School, 2345 S. Christiana

McCormick School, 2700 So. Sawyer

Burns School, 2524 S. Central Park

Spry School, 2400 Marshall blvd.

Pope School, 1852 S. Albany

WARD 23—AREA 37

Pcts. 1 to 57 incl.

Mason School, 1830 S. Keeler

Bryant School, 1355 S. Kedvale

Gary School, 3000 S. Ridgeway

Whitney School, 2815 S. Komensky

Corkery School, 2510 South Kildare

WARD 24—AREA 38

Pcts. 1 to 61 Incl. —

Howland School, 1616 South Spaulding

Lawson School, 1256 S. Homan

Penn School, 1616 S. Avers

Shepard School, 2839 Fillmore

Herzel City Junior College, 3711 Douglas

WARD 25—AREA 39

Pcts 1 to 47 incl. —

Irving School, 2140 W. Lexington

Hammond School, 2819 W. 21st

King School, 2420 W. Harrison

Brainard School, 2113 Washburne

Manley High School, 2935 Polk

Plamondon School, 1525 So. Washtenaw

Crerar School, 1002 S. Campbell

Ericsson School, 2930 West Harrison

Chalmers School, 1200 So. Fairfield

Crane Technical High School, 2245 Jackson

Harrison Tech. High School, 2850 24th

WARD 26—AREA 40

Pcts 1 to 50 Inc. —

Otis School, 523 Armour

Anderson School, 1155 North Wolcott

Washington School, 1000 Grand

Peabody School, 1444 West Augusta

Motley School, 739 N. Ada

Carpenter School, 666 North Racine

Columbus School, 2120 W. Augusta

Wells High School, 936 No. Ashland

WARD 29—AREA 43

Pcts. 1 to 68 incl.

Gregory School, 3715 West Polk

Marshall School, 3255 West Monroe

Sumner School, 715 S. Kildare

Marshall High School, 3250 W. Adams

Delano School, 3937 Wilcox

WARD 30—AREA 45

Pcts. 27 to 47 incl. — 58 to 66 incl. — 73-74-75-77

Spencer School, 214 N. La Vergne

May School, 512 S. LaVergne

May School, 512 S. LaVergne

WARD 31—AREA 46

Pcts. 1 to 65 incl.

Von Humboldt School, 1410 N. Rockwell

Lowell School, 3320 Hirsch

Lafayette School, 2714 West Augusta blvd.

Chopin School, 2440 Rice

Sameron School, 1224 No. Monticello

WARD 32—AREA 57

Pcts. 1 to 57 incl.

Drummond School, 1845 Cortland

Burr School, 1621 Wabansia

Schley School, 1240 N. Oakley

Sabin School, branch of Huley High School, 2216 Hirsch

Tuley High School, 1313 N. Claremont

Langland School, 2230 Cortland

Kosciuszko School, 1424 N. Cleaver

Wicker Park School, 2032 Evergreen

Tuley High Branch (Bancroft), 1638 N. Maplewood

WARD 33—AREA 48

Pcts. 1 to 66 incl.

Linne School, 3221 N. Sacramento

Brentano School, 2723 N. Fairfield

Avondale School, 2945 No. Sawyer

Pulasky School, 2030 North Leavitt

Logan School, 2238 N. Oakley

Goethe School, 2236 N. Rockwell

WARD 34—AREA 49

Pcts, 1 to 67 incl.

Stowe School, 3444 Wabansia

Moos School, 3711 N. California

Chase School, 2021 Point

Dardin School, 2314 N. Albany

Funston School, 2010 N. Central Park

Yates School, 1839 N. Richmond

Mozart School, 2200 N. Hamlin

WARD 35—AREA 50

Pcts 1 to 8 Inc. — 14 to 28 Inc. 56 to 81 Inc. — 63-65-66-67-68-70

Monroe School, 3651 West Schubert

Reilly School, 3650 West School

WARD 35—AREA 51

Pcts 9 to 13 Inc. — 29 to 35 Inc. — 62-64-69-71-72-73

Barry School, 2828 N. Kilbourne

Schubert School, 2727 Long

Falconer School, 3000 N. Lamon

Irving Park High, 4343 Wrightwood

Lloyd School Branch, 2431 N. Cicero

WARD 39—AREA 58

Pcts 1 to 31 inc. — 40-64-68 — 70 to 74 incl.

Palmer School, 5031 N. Kenneth

Mayfair School, 4626 North Knox

Voita School, S. W. cor. Argyle & Avers

Sauganash School, 6040 N. Kilpatrick

Haugan School, 4540 North Hamlin

WARD 44—AREA 66

Pcts. 1 to 70 Inc. —

Knickerbocker School, 2301 N. Clifton

Lincoln School, 2324 Geneva

Thomas School, 1445 Belden

Arnolds School, 718 W. Armitage

Alcoft School, 2625 W. Orchard

Walter High School, 2007 Orchard

UŽEIKITE PAS
PETE YOUNG
Narys: 271 Am. Legion Post., Chicagos Lietuvių Draugijos.
SCHLITZ ALUS
82nd ir Kean Avenue
(prieš Tautiškų kapinių vartus)
WILLOW SPRINGS, ILL.

Padėti Pinigai kas Mėnesį Prieš 11 d., neš Nuošimtį Nuo 1 Dienos

Turtas virš - - - - $5,500,000.00

Atsargos fondas virš - - $400,000.00

Dabar Mokame 3½% Už Padėtus Pinigus. Duodam Paskolas Ant Namų 1 iki 20 m't.

STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION of Chicago

JUSTIN MACKIEWICH, Pres.

Val. 9 iki 4, Ser. 9 iki 12
Sub. 9 iki 8 vak.

Tel. VIRginia 1141

CHARTERED BY U. S. GOVERNMENT
SAVINGS FEDERALLY INSURED
4192 ARCHER AVENUE

KAM LAUKTI?
GAUK SAVO DANTINIUS PLEITUS DABAR!
$9.50 ir aukščiau

Mes gaminame Dentures tik gavę išpaudą ir užsakymą nuo išsiniuotų Dentistų.
APSKAIČIAVIMAS DYKAI.

Mes esame puikių dantinių pleitų gamintojai jau per suvirš 18 metų. Atelkite, leiskit mums parodyti kombinaciją PERMATOMO PLEITO su NEW HUE DANTIMIS.
Pataisymas $1.00

Lawndale Dental Laboratories
HEJNA BROS.
Atdara nuo 9 r. iki 8:30 v. v.—Subatomis nuo 9 r. iki 5 v. vak.
3945 W. 26th St. Tel. Lawndale 2908
1724 S. Ashland Ave. Tel. Monroe 9251
30 N. Dearborn — State 9649
ROOM 806 ATDARA KASDIEN 9 iki 6

BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET METAL CO.
3216 S. Halsted St. VICtory 4965
Stogus, rinas, stoglangius ir sienų apmušimus.
Taisome bet ką. Atnaujiname bet ką. Darbas užtikrintas. Pilnai apdraustas.

Remkite Lietuvišką Žyduką
Nathan Kanter
MUTUAL LIQUOR CO. — Wholesale
4707 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 0014

PIRKITE ANT KREDITO
MŪSŲ ŽEMOMIS CASH KAINOMIS

2x4	pėda 2c
1x6	pėda 1½c
Plasterboard	pėda 2c
Wallboard ky.	pėda 2c
Special Maleva, reg. $1.95, dabar	$1.25
$3 Vertės Maleva	$1.95
Cedriniai Postai (7 pėdų)	10c

Taipgi Cementas, Smiltys, Žvyrai
NEREIKIA CASH.
Apskaitliavimas DYKAI—Pristatymas DYKAI
ALBERT LUMBER & SUPPLY CO.
3800 S. Western Ave.
Tel. LAFayette 2101
Atdara kasdien 7 v. ryto iki 6 v. v., nedėliomis 8 v. r. iki 12 val. dienos.

Bukit Malonus
SAVO AKIMS
Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokit jas, leisdami išekzaminuot jas moderniškiausia metoda, kurią regėjimo mokslas gali suteikti
32 METAI PATYRIMO
pririnkime akinių, kurie pašalina visą akių įtempimą
Dr. John J. Smetana
Dr. J. J. Smetana, Jr.
OPTOMETRISTAI
1801 So. Ashland Avenue
Kampas 18-tos
Telefonas CANAL 0523—Chicago
OFISO VALANDOS
Kasdien 9:00 a. m. iki 6:30 p. m.
Treč. ir Šešt. 9:00 a. m. iki 7:30 p. m.

Tel. CICERO 5306
C. & M. PAUGA
DISTRIBUTORS

Parduodam geriausį ir stipriausį
FOX HEAD ALŲ
Vynai-Likieriai-Gėrimai
į visas miesto dalis.
5031 W. Roosevelt Rd.
CICERO, ILL.

• FOTOGRAFAS
CONRAD
FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rųšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

SVEIKATOS KLINIKAS

TONSILUS Išima Už	$13.50
PRABUVIMAS Ligoninėje	$50.00
RAUDONGYSLIŲ Išėmimas ir Ligon.	$25.00
REUMATIZMAS Greita Pagelba	$2.00
GYDO VISAS LIGAS Ekzaminacija ir vaistai	$1.00

DOUGLAS PARK HOSPITAL
1900 S. Kedzie Ave. Chicago

Sophie Barcus
RYTINĖ RADIO VALANDA
— iš stoties —
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 v. ryto iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto.
Pirmadieniais taipgi 7:00 val. vakare.
Išgirskit vėliausias žinias muziką ir kitus įdomius pranešimus.

Chicago Lithuanian Society
CHICAGOS LIETUVIU DRAUGIJA

Pašalpos Ligoje, Pomirtinių ir Kulturos Draugija
Draugijos Ofisas, 1739 So. Halsted Street. Telefonas Canal 0117

VALDYBA

K. KAIRIS, prezidentas — K. AUGUSTAS, iždininkas
P. GALSKIS, vice-prezidentas — ALGIRDAS RULIS, trustisas
V. MANKUS, sekretorius — P. MILAŠEVIČIUS, trustisas
P. MILLER, finansų sekretorius
DR. MONTVIDAS, Dr-jos Daktaras, K. GUGIS, Dr-jos Advokatas,
J. P. VARKALA, Draugijos Auditorius

DRAUGIJOS VEIKLA

Chicagos Lietuvių Draugija per šią vasarą turėjo du piknikus, butent, Jubiliejinio Konteso užbaigos pikniką naujų narių pagerbimui ir Draugijos metinį pikniką. Abu piknikai buvo sėkmingi. Tokie piknikai yra geri tuo, kad draugijos vardas plačiau išsireklamuoja, draugijos nariai turi progos vienas su kitu arčiau susipažinti ir tokiu budu nariai labiau prisiriša prie savo draugijos. Kadangi atostogų ir piknikų laikas jau praėjo, tai visi rengiasi sutikti žiemą. Lietuviškas visuomeninis ir draugijinis judėjimas persikelia į svetaines ir ten savo darbuotę tęs toliau su didesniu smarkumu.

KULTUROS DRAUGIJŲ KONFERENCIJA

Kaip kas metai nuo įsikurimo Kulturos Draugijų, tai yra Chicagos Lietuvių Draugijos skyrių, taip ir šiemet Kulturos Draugijų skyriai turės savo suvažiavimą. Kulturos Draugijų suvažiavimas — konferencija įvyks šį sekmadienį, spalių 20 dieną, 1 val. po pietų, 1108 So. Main St., Rockford, Ill. Kulturos Draugijų skyrių delegatai suvažiavę į konferenciją papasakos apie savo skyrių veiklą, tai yra kiek kuris skyrius nuveikė kulturos dirvoje, k ek narių gavo per pereitus metus, ką nuveikė sporto šakoje, kokius prospektus turi ateityje ir tam panašiai. Taigi visi delegatai pasistenkit laiku atvykti, kad galėtum rimtai apsvarstyti Kultūros Draugijų skyrių veiklą.

Į DRAUGIJOS NARIUS

Kadangi jau atėjo ruduo, vakarai pasidarė ilgesni, tai kiekvienam Chicagos Lietuvių Draugijos nariui pravartu pagalvoti, kaip gauti naujų narių, ypatingai jaunų, į draugiją. Kiekvienam suėjime ar atsilankius, kur į svečius pasistenkit pakalbint prisirašyti į draugiją. Kalbindami įrašyti į draugiją nurodykite, kad ši draugija yra didžiausia visoje Amerikoje turinti apie 5,600 narių, taipgi turinti daug jaunimo, nariams nėra butino reikalo lankyti susirinkimus, sergantiems nariams išmokama pašalpa kas mėnesį prisiunčiant čekį į namus. Dėl narių patogumo užlaikomas ofisas kuriame draugijos narys gali savo duokles užsimokėti kiekvieną dieną. Nariui mirus pomirtinė išmokama tą pačią savaitę paveldėtojui. Kaip matote, iš šių kelių man paduotų faktų, kad musų įgyvendinta tvarka, skubus narių patarnavimas kalba už draugiją. Kiekvienam draugijos nariui reikia žinoti šiuos faktus paaiškyt juos savo pažįstamui ir tada lengva bus įrašyti į draugiją. Dar kartą primenu draugijos nariams pasidarbuoti dėl draugijos.

NAUJI NARIAI

Pereitą savaitę įsirašė sekanti nauji nariai:

George Mocus
Estelle Blazik
William A. Daly
Eleanor Yuška
Juozapas Sliažas
Motiejus Daugirda
Zenon Grushas
L. Gužis

Šiuos narius įrašė Helen Daly, Juozas Žukas, Ona Daugin, Peter Galskis, P. Milaševičius ir Antanas Pocius. Kaip pasirodo, musų darbštesni draugijos nariai stengiasi draugijai pasidarbuoti įrašinėdami naujus narius.

CICERO, ILL.

Cicero Lietuvių Kulturos Draugijos mėnesinis susirinkimas įvyks spalių 18 dieną, 1940 m., Liuosybės svetainėje, 14 St. ir 49 Ct., 7:30 val. vakare. Nepamirškit dalyvauti.

Chicagos Lietuvių Draugijos gyvenantieji Ciceroje ir arčiau Ciceros galit mėnesinius mokesčius užsimokėti šiame susirinkime. Fin. Sek. K. Yokubka

Pasiklausykite Šį Vakarą

Šį vakarą užsistatykite savo radijas ant stoties WGES kaip 7:30 valandą ir pasiklausykite įdomaus programo, "Lietuviški Kvotimai".

Programas leidžiamas pastangomis Wm. A. Lewis rubų krautuvės, 4716 So. Ashland Ave., kur Chicagos lietuviai daugiausia mėgsta prekiauti. (Sk.)

"KAI GĖLĖS ŽYDĖJO"
(BLOSSOM TIME)
Stato
PIRMYN CHORAS
SPALIŲ 27

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Ašies partneriai iškilmingai apvaikščioja Italijos, Vokietijos ir Japonijos pasirašytą paktą. Tos iškilmės buvo surengtos Tokio mieste.

SAPNAI IR SAPNININKAI

Žmogus nuo senų laikų nerimsta dėl savo ateities. Viduramžiais prietaringam žmogui ateitį pranašaudavo visoki reiškiniai ir daiktai bei žyniai, ir iš kiekvieno menkniekio žmogus stengdavosi atspėti savo ateitį. Tais laikais tas gal ir naturalu buvo, nes žmogus buvo tamsus ir nemokytas. Ir nieko nuostabaus, kad rytmetį kiekvienas šeimos narys pasakodavosi savo sapnus ir stengdavosi atspėti jų reikšmę, o turtingesnieji šiam reikalui kviesdavo žynius, ką aiškiai liudija pasaka apie "septynias karves liesas ir septynias riebias", arba apie tai, kaip D. L. K. Gediminas laike medžioklės sapnavo geležinį staugiantį vilką Panerių kalnuose.

Bet yra žmonių, kurie ir šiais kulturos laikais labai rupinasi savo ateitį sužinoti ir ją atspėti. Nekalbant apie pasitaikančias išimtis inteligentiškose šeimose, daugiausia jų yra kaimuose, ypač moterų tarpe (jos daugiau atliekamo laiko turi už vyrus ir šiaip nekantrus laukti elementas). Jos veik kiekvieną rytmetį, dar iš lovos nesikėlusios, išsipasakoja savo sapnus ir apsvarsto jų galimą reikšmę. Pasidalinti įspudžiais ir iš sapnuotų sapnų fantastiškumo, ar nepaprastumo pasijuokti — nieko blogo, bet atsiranda asmenų, kurie susapnavę kokį nemalonų sapną, tuoj susidaro nuomonę, kad jis reiškia kokią busimą nelaimę ir baisiai susirupina, kartais net suserga. Pavyzdžiui: išsipranašavęs nelaimę, susijusią su mirtimi, žmogus pradeda bijoti mažiausio menkniekio, kiekvieną įvykį rišti su nelaime, o toks žmogus greitai išsigąsta ir kartais net labai rimtai apserga. Bet ilgainiui, belaukiant išpranašauto įvykio, kuris vis neįvyksta, apsiprantama ir jis pamirštamas, o kartu pamirštama ir "išaiškinto" sapno reikšmė. Nieko neatsitikus, pats asmuo pamato, koks buvo naivus jo tikėjimas.

Bet tą žmonių naivumą gražiai išnaudoti moka visoki apgavikai. Štai vienas toks prirašė pluoštą nesąmonių, atspausdino, davė vardą "Sapninin-kas, surinktas iš Aigypto išminčių keliolikos knygų", nustatė jam nekrizišką kainą ir paleido į apyvartą. Neapsiriko. Tų nesąmonių sąrašas tikrai gerai apsimokėjo, nes veik kiekvienoje kaimo bakužėje, kokią knygą rasi, kokią ne, o sapnininką tikrai.

Nė vienas mokslininkas nėra pasakęs, kad sapnas reiškia vienokį ar kitokį busimą įvykį, o yra grynas pergyventų vaizdų atsispindėjimas pasąmonėje žmogui miegant. Tiesa, kartais pasitaiko pranašingų sapnų, bet tiek retai, kad drąsiai galima pasakyti, jog pats įvykis su sapnuotu sapnu susiderino, sutapo, o ne pranašingas sapnas buvo.

Tikėjimas sapnais nėra pagrįstas. Jų bet koks spėjimas ir "aiškinimas" yra tik netekęs laiko praleidimas. Todėl vietoje sapnininkų, vietoje visokių "orakulų", knygų lentynose turi užimti vietą geros kulturingos knygos ir laikraščiai.

V. L-čius.

AR ŽINOTE KĄ RAŠO
"KELEIVIS?"

Ar žinai, kodėl vieni jį gina, kiti keikia, bet visi mėgsta jį skaityti?

Net kunigai pasislėpę jį studijuoja, nors savo parapijonims draudžia jį į rankas paimt.

"Keleivį" žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybę skelbti.

Žmonių mulkintojus ir apgavikus jisai lupa be jokio pasigailėjimo.

Be to, jame rasi visokių patarimų, pamokinimų, gražių eilių, įdomių paveikslų ir žinių iš viso pasaulio.

Kainuoja tik $2.00 metams.
Adresas toks:

"KELEIVIS"
253 Broadway,
SO BOSTON, MASS.

Garsinkitės "N-nose"

Naudokitės "Naujienų" Informacijų Biuru

Teikia Žinias Apie Parengimus.

"Naujienos" įsteigė Lietuviškų Parengimų Informacijų Biurą.

Draugijos, Kliubai ir visokios įstaigos prašomos pranešti "Naujienoms" dienas savo parengimų. Taipgi ir rengėjai pirm samdymo svetainių, prašome kreiptis į "Naujienas" kad nesusidurti su kitais parengimais ir išvengti nepageidaujamos konkurencijos. Šį patarnavimą "Naujienos" teikia nemokamai.

Nuostabi Knyga Apie Dusulį--DYKAI

Dykai knyga, tik ką išėjusi, iškelia labai svarbių žinių dusulio bei briancialio kosulio aukoms. Prašykite kopijos šiandien, jei dusulio antpuoliai trugdo miegą, silpnina—jei sunku dusuoti—jei kosi ir šniokšti. Net ir jei butum per metus kankinęsis ir bevilties išgyti, įsigykite šią knygą. Ji atidarė palaimos duris tukstančiams—ji gali tai padaryti! ir jums! Nesiųskit pinigų. Nėra prievolių. Nuostabiai puiki knyga teks jums visiškai dykai. Nežiurint kur gyveni, rašyk šiandien. NACOR 8319-FF State Life Bldg., Indianapolis, Indiana.

— SAVAITRAŠTIS —

"Argentinos Lietuvių Balsas"

U. S. A. metams kainuoja
Pusantro Dolerio

Galima išsirašyti per "Naujienas" arba tiesioginiai, adresuojant:

"A. L. Balsas"
Casilla de Correo 303,
Buenos Aires, Argentina.

GERBIAMI NAUJIENŲ Skaitytojai Prašomi Pirkinių Reikalais Eiti į tas Krautuves, kurios Skelbiasi Naujienose.

Kasdien skaitydami "NAUJIENAS" lietuviai įgyja naudingų žinių ir gerų pamokinimų.

EVEN YOUR BEST FRIEND WON'T TELL YOU

You yourself might easily have halitosis (bad breath) without ever suspecting it for it's often due to food fermentation in the mouth. And the subject is so delicate that even your best friend wouldn't tell you.

That's the insidious thing about this condition. Nearly everybody offends at some time or other . . . usually without suspecting it. Are you positive your breath is fresh and pure right now?

Listerine Antiseptic quickly halts this fermentation, said by some authorities to be a major cause of odors, then overcomes the odors themselves. So why take unnecessary risks? It is so pleasant and easy to guard against offending—just gargle with Listerine Antiseptic.

Get in the habit of using Listerine morning and night, and before all important engagements. Lambert Pharmacal Company, *St. Louis, Mo.*

LISTERINE for HALITOSIS
(BAD BREATH)

S. L. A.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra didžiausia lietuvių organizacija. Tai lietuvių apdraudos tvirtovė Amerikoje. Tai lietuvių brolybės fraternalė organizacija. SLA. troškta dar daugiau gerų lietuvių suvienyti broliškais ryšiais vienon didelėn ir gražion šeimynon. Dabar eina SLA. Pažangos Vajus naujiems nariams priimti.

Susivienijimas iš apdraudos nedaro sau pelno, todel Susivienijime apdrauda yra pigesnė. Bet Susivienijimas teikia lietuviams daugiaus, negu apdraudą. Susivienijimas veikia kulturinėje dirvoje, stiprina lietuvybę Amerikoje ir rupinasi bendrais lietuvių reikalais.

Dabar visose lietuvių kolonijose darbuojasi šimtai SLA. organizatorių. Kai vienas tų organizatorių atsilankys į jusų namus, paklausykite jo patarimo—prisirašykite prie Susivienijimo su visa savo šeimyna.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE
307 West 30th Street, New York, N. Y.

NAUJIENOS

NAUJIENOS pirmas ir didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoj.

NAUJIENOS turi savo korespondentus visuose Amerikos miestuose ir kituose pasaulio kraštuose.

NAUJIENOS paduoda vėliausias pasaulines žinias.

NAUJIENOSE rasite necenzuruotų žinių iš Lietuvos.

NAUJIENŲ prenumerata Amerikoj (be Chicagos) kainuoja $5.00, Chicagoj ir Europoje —$8.00.

NAUJIENOMS—pinigus siųskite šiuo antrašu:

"NAUJIENOS"
1739 SO. HALSTED STREET
CHICAGO, ILLINOIS

No. 4594—Mažutėms mergaitėms suknelė. Sukirptos mieros 2, 4, 6, 8 ir 10 metų.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiųsti pinigus arba pašto ženkleliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No._____
Mieros _____ per krutinę
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir valstija)

JACK SWIFT

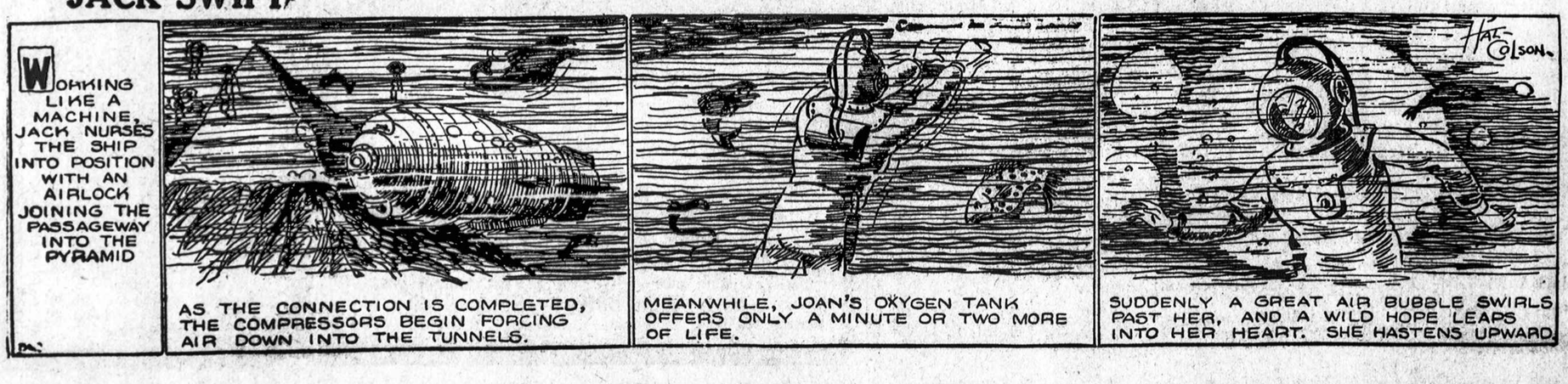

Iš Politikos Lauko

AR PREZIDENTAS GALI BUTI RENKAMAS TREČIU ATVEJU?

Artėja rinkimai, Eina atkakli kova tarp abiejų vyraujančių partijų. Visuomenei tenka spręsti didelis galvosukis prieš rinkimus: ką šį kartą rinkti Amerikos Prezidentu? Dar niekad Prezidento rinkimai nebuvo tokie svarbūs, kaip šiais neramiais laikais, kuomet Amerikos žemynų rytuose ir vakaruose jau kelinti metai liepsnoja atkaklus karas, nuslinkęs jau į tris žemynus. Jau ir amerikiečiai gyvena karo akivaizdoje ir tarp didelių pavojų. Plinta nuomonė, kad nuo busimojo JAV Prezidento daugiausia pareis Amerikos sulaikymas nuo karo arba įvėlimas į ginkluotą ginčą dėl viešosios ideologijos ir busimos viso pasaulio santvarkos. Jeigu jau ir kariaujančios valstybės labai rupinasi Am. Prezidento rinkimais, tai tas tuo labiau turi rupėti šio krašto piliečiams, kurių miniose yra keli šimtai tukstančių lietuvių. Tad ligi rinkimų turime giliai pasvarstyti galutiniam nusistatymui.

Respublikonų kandidatas į Prezidenturą W. Willkie yra naujas ir viešame politiniame gyvenime dar nežinomas žmogus. Demokratų kandidatas yra dabartinis Prezidentas Franklinas D. Rooseveltas, kuris jau dviem atvejais liko išrinktas aukščiausioms pareigoms ir tuo budu jau trečiu atveju kandidatuoja. Kadangi jis jau 8 metus valdo politinį Amerikos vairą pasaulinėje audroje ir vadovauja iš gilios depresijos atstatytam šio krašto gyvenimui, tai visuomenė iš jo darbų gali lengvai spręsti apie šio kandidato tinkamumą. Tačiau priešrinkiminiuose ginčuose daugiausia kalbama apie trečiąjį terminą. Viešai kalbama ir spaudoje plačiai rašoma vis tuo pačiu klausimu: ar Prezidentas gali buti netgi trečią kartą renkamas? Tuo reikalu noriu patiekti žymiųjų asmenų nuomones.

Ponia Poletti'enė (New York-ko viceguberatoriaus žmona), per radiją atsakydamą į priekaištus dėl 3-jo termino, tarp kitko pareiškė: "Aišku, kad Prez. Rooseveltas nėra vienintelis demokratas, tinkamas Prezidento įstaigai. Bet šiandien, kai demokratija visur puolama ir kai reikalingas patyręs vyriausybės vyras, Demokratų Partija butų neišmintingai pasielgus, nesiekdama perrinkimo. Jo gabumų ir nepaprasto vadovavimo negali paneigti ir politiniai jo priešininkai. Dem. Partija įsitikinus, kad eilę ateinančių kritiškų metų Amerikai vadovauti geriausiai tinka toks vyras, kuris turi didelio patyrimo valdžioje ir yra įrodęs, kad gali išmintingai ir vyriškai vadovauti musų tautai. Tukstančiai protaujančių žmonių tikrai bijosi šiuo metu pavesti musų vyriausybę vyrui, kuris nei vienos dienos netarnavo valstybės seimely ir niekad nėra buvęs kongresmanu ar senatorium, miesto majoru ar valstybės gubernatorium.

"Kalbama, kad tradicija prieš 3-jį terminą yra giliai įsišaknijus musų demokratijoje. Ir aš galiu kartoti Vašingtono ir Džefersono žodžius įrodymui, kad nusistatymas prieš 3-jį terminą *nėra* giliai isišaknijęs musų demokratijoje. Pirmasis suvažiavimas Konstitucijai priimti nusprendė neapriboti Prezidento perrinkimo terminų skaičiaus. Nuo to laiko buvo atmesta kiekviena pastanga keisti šio krašto kurėjų, musų tėvų sprendimui, nors prezidentavimo terminui apriboti buvo patiekta jau per 150 siulymų.

"Kalbama, kad Teodoras Rooseveltas buvo priešingas trečiam terminui. Argi užmiršta, kad jis siekė 3-čio termino 1912 m. ir buvo gavęs daugiau respublikonų balsų negu Taftas? Jį rėmė daugelis ir reakcinių laikraščių, kurie šiandien garsiausiai šaukia prieš 3-jį terminą.

"Prieš 12 metų du trečdaliai Vyr. Respublikonų Komiteto pritarė Prez. Kulidžio (Coolidge) 3-jam terminui. Tam pritarė ir dauguma iš 200 respublikonų laikraščių. Jie visi sutiko, kad 3-is terminas nesukelia jokio pavojaus šios Respublikos dėsniams. Točiau tas buvo 1928 m. Šiandien jie ryžosi atgaivinti tradiciją, kurią jie patys palaidojo prieš 12 metų.

"Respublikonai bijosi, kad Rooseveltas, girdi, liks fašistiniu diktatorium. Nekalbėtume apie šią nesąmonę, jei kartu nebutų puolami demokratiniai musų valdymosi dėsniai. Milijonai amerikiečių tebetiki į demokratinę musų sistemą. Mes nesitikim, kad kas nors galėtų užvaldyti skirtingas valdžios šakas. Žinome, kad Kongreso nariai, Aukšč. Teismas ir pati visuomenė, kuri renka Prezidentą ir savo atstovus, kurį rytmetį neliks bet kurio Prezidento akli pakalikai. Neužmirškim, kad Jungt. V-bių Prezidentą visuomenė renka slaptų balsavimų kas 4 metai (musų krašto kurėjams tas ypatingai rupėjo pažymėti Konstitucijoje) ir kad pareigas nustato Aukšč. Teismo prižiurimi įstatymai ir nepriklausomas bei viešai renkamas Kongresas. Be to, turime laisvąją spaudą, kuri skelbia ir nagrinėja kiekvieną vyriausybės žingsnį. Tie visi faktoriai neleidžia diktaturos. Amerikos žmonės nėra lėlės, ir jie tebekontroliuoja vyriausybę. Jie sprendžiai ir naudojasi šia galia. Respublikonų šneka, kad Prez. Roosevelto perrinkimas padarytų galą demokratijai, įžeidžia ne tik tą vyrą, kuris nuolat kovojo dėl demokratijos dėsnių, bet ir musų savivaldos formą ir visus Amerikos rinkikus.

"Keista, kad kai kurie respublikonų senatoriai, kurie labiausiai šaukia prieš Prez. Roosevelto 3-jį terminą, patys eina 4-tą, 5-tą ir 6-tą terminą JAV Senate. Kaip antai, Walter George ten tebėra 18-tus metus, Hiram Johnson'as 24-s Gerald Nye 16-tus ir jų kandidatas į Viceprezidentus Charles McNary 22-tus metus. Yra nesąmonė kalbėti apie 3-jį terminą prieš šiuos rinkimus. Balsuotojai žino, kad šiuo atveju tenka svarstyti tiktai šios Vyriausybės tautinė ir tarptautinė politika, kurios įvertinimą jie pareikš savo balsais. Bet iš tikrųjų čia reiškiasi ne diktaturos baimė ir ne tradicijos prisilaikymas, bet kas kita, anot James G. Blaine: kas priešinasi trečiajam termiuni, tas trokšta pirmojo termino."

Harvardo Universiteto profesorius A. Holcombe sako: "Visai aišku, kad musų valstybės kurėjai, steigdami Prezidento tarnybą, nemanė drausti pareigunui buti perrinktam visuomenės pageidavimu. Nors bendrai galėtų buti nepageidaujamas Prezidento kandidatavimas trečią kartą iš eilės, bet kartais gali buti neišmintinga ir net nesaugu šalinti išmėgintas ir patvirtintas valstybės vadas vien tik tam, kad užleistų vietą naujam žmogui. Veterano Prezidento pakeitimas nepatyrusiu ir palyginti nežinomu kandidatu, nors šis ir kažin kiek gabus butų, Pasaulinio Karo sukuryje butų nereikalingas ir nepaprastas rizikas, kurio turėtų vengti sąmoningi balsuotojai. Jokią Amerikos tradicija neverčia rinkikus taip rizikuoti."

Taigi, visos kalbos apie galimą diktaturą Amerikoje ir prieš trečią terminą yra tik agitacija. Reikia tikėtis, kad nerimta agitacija nepaveiks Amerikos piliečių lietuvių.

—Petras Jurgėla

LOVEIKIS
Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 So. Halsted Street
Tel. YARDS 7308

URBA
Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams
GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

A. A.
SOPHIE BALTUS

Persiskyrė su šiuo pasauliu spalių 14 d., 6:00 val. ryto, 1940 metais, sulaukus 19 metų amžiaus, gimus Chicago, Ill.

Paliko dideliame nuliudime motiną Sophie, po tėvais Rutkauskaitę, brolį Klemensą, patėvį Antaną Dedonį, 5 dėdes: Kazimierą Baltų, J. Rutkauską, Antaną Paleikį, Theodore Simpnavičią ir Praną Drigotą, Kenosha, Wis. ir jų šeimynas ir daug kitų giminių ir draugų, o Lietuvoje senutę Oną Baltienę, dėdę Bladą, 4 dėdėnas, Olisą, Marijoną, Julijoną ir Oną ir kitas gimines.

Velionė baigė Šv. Kazimiero Akademiją.

Kunas pašarvotas 1620 So. 47th Ct., Cicero, Ill.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, spalių 17 d., 8:00 val. ryto iš namų į Šv. Antano parap. bažnyčią, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už velionės sielą, o iš ten bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Sophie Baltus giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudę liekame:

Motina, Brolis, Patėvis, Dėdės ir Giminės.

Laid. Direktorius Antanas Petkus, Tel. Cicero 2109.

Į AMERIKOS LIETUVIUS

Ir vėl mes kreipiamės į Jus, Broliai Amerikos Lietuviai! Ir vėl musų akys, musų viltys, musų pagalbos šauksmas šią sunkią valandą nukreiptas į Jus, Užjurio Broliai.

Nereikia Jums sakyti, kad Europa šiandieną gyvena baisų sunkmetį. Nebėra kampelio, kurio tiesioginių ar netiesioginių kelių karo audra nebutų kliudžiusi. Ir musų Tėvynės dabartinis likimas yra pirmoj eilėj tarptautinių sumaiščių padarinys.

Lietuvos okupavimas daug lietuvių privertė palikti savo gimtąją žemę ir gelbstint savo laisvę ir savo gyvybę ieškoti prieglaudos užsienyje. Didžiausioji pabėgėlių dalis yra kaimyninėje Vokietijoje. Visų pabėgėlių padėtis visais atžvilgiais yra be galo skurdi. Žmonės bėgo kaip iš gaisro. Bėgo kaip stovi su viena pamaina drabužių ir skalbinių, be mantos, be išteklių. Neretas pabėgėlis sieną plaukte perplaukė Baltijos pakraščių arba per Nemuną, šešupę, tik su maudymosi kostiumu. Ypač sunki padėtis šeimų su mažais vaikais. O yra ir neščių moterų ir silpnos sveikatos žmonių. Jie visi privalo skubios realios paramos. Net ir darbą gavusieji pabėgėliai teuždirba butui ir maistui.

Svetimam ir be to dar kariaujančiame krašte didelio duosnumo ir negalimą laukti. Pabėgėliai dėkingi Vokietijai, kad ji leido jiems išsigelbėti. Jie ir norėti negali, kad butų visais atžvilgiais aprupinti.

Pabėgėliams padėti Berlyne susiorganizavo Lietuvos Piliečių Sąjunga. Bet ji visai neturi lėšų ir todėl žymesnės pagalbos pabėgėliams teikti negali. Sąjunga prašė paramos Tarptautinį Raudonąjį Kryžių, Vokiečių, Danų, Švedų R. K., Hooverio Komitetą ir kitas tarptautines viešosios pagalbos organizacijas. Tačiau šiandien, kai tų organizacijų pagalbos šaukiasi milijonai kenčiančių žmonių, tai balsas vardu tukstančio ar poros tukstančių lietuvių pabėgėlių yra per silpnas, kad jį veikiai išgirstų. O musų tautiečiams reikalinga pagalba tučtuojau. Prasidėjo ruduo, ateina šalčiai. Drabužių reikalas—šiandien darosi pabėgėlių gyvybės reikalu. Kadangi dėl transporto sunkumų iš Amerikos bet ką gauti natūra beveik neįmanoma, tai galima tik piniginė parama.

Sąjungai vienodai rupi visų lietuvių pabėgėlių reikalai, be skirtumo pažiūrų, padėties, profesijos. Todėl Sąjunga prašo pagalbos visų Amerikos lietuvių, taip pat be skirtumo įsitikinimų ir grupių bei srovių. Kadangi pagalba reikalinga tuojau, tad prašoma nelaukti, kol bus surinkta didesnė suma, bet siųsti ir smulkias sumas.

BRANGUS UŽJURIO BROLIAI LIETUVIAI, turėdami prieš akis tas milžiniškas aukas, kurias Jus esate musų tautos reikalams sudėję, ir šiandieną mes neabejojame, kad Jusų širdys jaučia ir supranta skaudžią musų pabėgėlių dalią, ir kad Jusų užuojauta, Jusų paguoda ir parama mums tik dar labiau sutvirtins musų tautinės vienybės ryšius, tik dar tvirčiau sujungs mus visus tautinėn bendruomenėn, nors ir skiria mus vandenynas.

(pasirašyta)
Stasys Kuzminskas,
L. P. Sąjungos Pirmininkas.
(pasirašyta)
Vl. Čepas,
Sąjungos Vicepirm.
(pasirašyta)
Alfonsas Končė,
I Sekretorius.
(pasirašyta)
Kun. J. Prunskis,
II Sekretorius.
(pasirašyta)
Dr. Pr. Ancevičius,
Sąjungos Iždininkas.

Diena Iš Dienos

Ruošiasi Vestuvėms: Balsis—Ponseigo

ROSELAND — Spalių 19 d., įvyks iškilmingos vestuvės dviejų jaunų žmonių, Alvinos Balsiutės ir Joseph Ponseigo, nuo 12111 Michigan avenue. Keletą dienų atgal jai buvo surengtos gražios lauktuvės, kuriose jaunoji susilaukė daug gražių dovanų. *Drg.*

Išsiėmė Leidimus Vedyboms (Chicagoj)

Robert Perdue, 51, su Eula Galmon, 42

Alvin Berger, 28, su Charlotte Kaminsky, 27

Howard Krahn, 22, su Elizabeth Stephens, 19

John Grabowitz, 24, su Gladys Usatuck, 19

Gimimai Chicagoj

PEČULIS, John M., 8715 Houston Avenue, gimė rugsėjo 26, tėvai: Joseph ir Antoinette.

STONE, Robert L., 10403 Avenue L., gimė rugsėjo 24, tėvai: Robert ir Leona.

PLONIS, Theodore, 4506 Emerald Avenue, gimė rugsėjo 27, tėvai: Theodore ir Anne.

DOMINICK, Judith, 2614 W. 111th Street, gimė spalių 4, tėvai: Michael ir Bernice.

GABZINSKAS, Donald T., 1825 So. Sawyer Avenue, gimė rugpiučio 21, tėvai: John ir Marie.

GAILIUNAS, Phyllis, 7139 So. Washtenaw Ave., gimė spalių 1 d., tėvai: John ir Albina.

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Rengia Šokius Spalių 25

Burys veiklių jaunų lietuvių ir lietuvaičių spalių 25 d. rengia šokius Roselando parapijos salėje, adresu 10806 Wabash avenue. Rengimo komisiją sudaro Helen Aliošius, Julia Shatkus, Alice Jocius, Josephine Normantas, Sofija Gedminas, Al Pivoriunas, George Smulkis, Anthony Stakulis ir Jonas Duggan.

Tolimų Kolonijų Svečiai "Naujienų" Parengime

Atvažiavo Net Iš Už 400 Mylių

Kaip spalių 6 d., taip ir šį sekmadienį "Naujienų" surengtam automobilių parengime buvo nemažas skaičius lietuvių iš tolimesnių kolonijų. Nebutų tai "N" parengimas jei iš Kenoshos su burių draugų neatvažiuotų C. K. Braze. Buvo jis ir labai lietingą sp. 6 d., buvo ir užvakar.

Sp. 6 d., matėsi waukeganietis J. Mačiulis, irgi atvykęs su buriu draugų. Iš South Bend, Ind., buvo atvykęs Dr. ir p. A. Eimoriai, buvo p. Dermeitienė iš Detroito, didelis burys svečių iš Melrose Parko ir iš kitų vietų.

Iš Wisconsino

Sekmadienį "Blitzkriege" atsilankė ir viešnia atvykusi Chicagon net iš už 400 mylių, iš Kennan, Wisconsin. Tai p. Mary Latakienė, buvusi p. Damrauskienė, su vyru p. Kaziu Lataku. Ji yra buvusi chicagietė, ir Kennane gyvena jau antri metai, kur turi labai gražų ukį ir laimingą gyvenimą.

Atvykę Chicagon pp. Latakai apsistojo pas p. Aną Mažeiką, 3243 Narragansett avenue, ir griš namo turbut šiandieną. Pereitą vasarą, pasakojo p. Mažeikų, ji su chicagiete p. Durkšiene pp. Latakų gražiam ukyj praleido labai smagias atostogas.

Naują pp. Latakų Cheyrolet mašiną "Blitzkriege" vos neištikusi nelaimė. Vienas blitzkrieginninkas, po pavojingo numerio (nuo tilto) negalėdamas greitai suvaldyti automobilio, vos nesulamdė naujus, žibančius Chevroleto "fenderius". Bet viskas pasibaigė laimingai.

Visiems svečiams, kurie nepatingėjo atvykti iš tolimesnių apylinkių, tariam širdingą ačiu, ir atsiprašom, jei ne visus suminėjom. Ne su visais mums teko sueiti į pažintį. *Rs.*

Chicagos Draugijų, Kliubų Valdybos 1940 Metams

TEISYBĖS MYLĖTOJŲ DRAUGYSTĖS VALDYBA 1940 METAMS: Joe Balchunas,—Pirm., 3200 So. Lowe Ave.; P. P. Killis—Pirmininko pagelb., 3347 S. Lituanica Ave., A. Kaulakis — Nut. rašt., 3842 S. Union Ave., F. Kasper—Fin. rašt., 3534 S. Lowe Ave.; Z. Grigonis,—Kontr. rašt., P. Juozapavičė—Iždo glob.; J. Rachunas—Iždininkas, 3137 So. Halsted St.; L. Jucius—Maršalka. Dr. J. P. Poška —Dr. kvotėjas, 3133 So. Halsted St., Tel. Victory 3687; K. Valaitis—Ligonių prižiurėtojas. Susirinkimai atsibuna kas mėnesio antrą sekmadienį, 12 val. dieną, Lietuvių Auditorijoj, 3133 S. Halsted St. Į draugystę priimami vyrai ir moterys nuo 18 iki 45 metų amž.

GARFIELD PARK LIETUVIŲ VYRŲ IR MOTERŲ PAŠELP. KLUBO VALDYBA 1940 METAMS: Pirm. —Geo. Medalinskas, 233 S. Central Ave.; Pirm. pagelb.—John Yuknis, 210 S. Kildare Ave.; Raštininkas—M. Medalinskas, 233 So. Central Ave.; Fin. Rašt. — Chas. Katallo, 4676 W. End Ave.; Kontr. Rašt.—V. Manikas, 17 S. Springfield Ave.; Kasierius—M. Kaziunas, 3508 Gunderson Ave., Berwyn, Ill.; Kasos Globėjai:— M. Davidonis ir J. M. Bruchas; Maršalka—A. Babus; Reporteris —John Benekaitis, 1656 S. Troy St.; Daktaras—Al. Margeris. Susirinkimai yra kas antrą sekmadienį, 1 val. popiet, Napoleon Hall, 3958 W. 5th Ave.

PALAIMINTOS LIETUVOS DRAUGIJOS VALDYBA 1940 METAMS:: J. Jackus—Pirm., 6504 So. Rockwell St., tel. Rep. 7929; A. Subaitis—Vice-pirm., 1947 Desplaines St.; A. Tumavičius—Nut. rašt., 1227 So. 50th Ave., Cicero 5395; F. Mikliunas — Fin. rašt. 4917 Komensky Ave., Laf. 5211 F. Margevičia, — Kontr. rašt., 4409 S. Fairfield Ave.; F. Šerpitis—Kasos glob., 4337 So. Fairfield Ave.; T. Janulis—Izd. 3430 So. Morgan St., Yards 4863; A. Šaškas—Maršalka, 3622 So. Union Ave.; B. J. Jakaitis—Auditorijos atstovas, ir koresp., 826 W. 34th Pl., Yards 2252; P. Augustinas—Ligonių prižiur., 656 W. 35th St., Yards 6701; Trustistai—Tamkevičia, Augustinas, Subaitis; K.Stulga—Teisėjas; L. Jucius— Teis. raštininkas.

12 WARDO AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBO VALDYBA 1940 METAMS: J. Svitorius—Pirm. 400 S. Talman Ave.; W. Turner —Pirmin. Pagelb., 2541 W. 45th st.; Paul J. Petraitis—Nut. rašt., 812 W. 33rd st.; L. Dagiutė—Fin. Rašt., 2902 W. Pershing Rd.; P. Montvidas— Kontrol. rašt., 4005 So. Artesian ave.; K. Sova—Kasos globėjas, 4001 S. Maplewood av.; Helen Gramantienė — Kasierius, 4535 So. Rockwell st.; Dr. T. Dundulis — Dr.-kvotėjas, 4157 Archer Avenue; A. Miller—Teisėjas, 4258 S. Western ave.; J. Jesiunas—Maršal. Susirinkimai įvyksta kiekvieno mėn. trečią sekmadienį, 1 val. popiet, Hollywood svet., 2417 W. 43rd st. Nariais gali buti vyrai ir moterys nuo 16 iki 45 metų amžiaus.

Garsinkitės "N-nose"

CLASSIFIED ADS.

SITUATION WANTED
Ieško Darbo

PAIEŠKAU DARBO. Esu patyręs penteris ir dekoratorius. Darbą atlieku gerai ir pigiai. J. Augaitis, 1608 So. 50th Ave., Tel. CICERO 2633.

SUSIRINKIMAI

NORTHWEST LIETUVIŲ MOTERŲ kliubo mėn. susirinkimas įvyks trečiadienį, spalių 16 d., p-ios Kraučunienės namuose, 2748 N. Kostner avenue, 7:30 val. vak. Narės atsilankykite: vakacijos pasibaigė, turim pradėt veikti.

Sekr. A. Aleknienė.

ŽEMAIČIŲ KULTUROS KLIUBAS laikys savo mėn. susirinkimą trečiadienį, spalių-Oct. 16, 8 val. vak. Hollywood Svet., 2417 W. 43 st. —Julia Petraitienė, rašt.

D. L. K. VYTAUTO DR-JA laikys mėn. susirinkimą antradienį, spalių 15 d., 7:30 val. vak., Chic. Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted st. Susirinkimas yra svarbus, kiekvienas draugas privalo butinai pributi. Taipgi reikia darbininkus išrinkti patarnauti baliuje, kuris yra rengiamas lapkričio 16 d.

—P. K., sekr.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkių Reikia

PATYRUSI MERGINA ABELNAM namų darbui. Nuosavas kambarys, paprastas virimas. $7 pradedant. Davis 8210. Šaukiant, liepkite telefono kaštus "reversuoti."

MERGINA BENDRAM NAMŲ darbui. Skalbti tik savo, nereikia langų plauti. Prie 4 suaugusių. $9. ARMitage 3327.

HELP WANTED-MALE-FEMALE
Darbininkų-Darbininkių Reikia

50 VAIKINŲ IR MERGINŲ dirbtuvių ir šapų darbui, su patyrimu ar be. Pastovus darbas. Algos nuo 30 iki 40c valandai. Wabash Employment Agency, Room 900, 202 S. State St.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

PATYRĘ VAIKAI DIRBTUVĖMS
SHOPBOYS
JAUNI SHOPMEN
DIRBTUVĖSE PADĖJĖJAI
AMATININKAI
L O O P
EMPLOYMENT AGENCY
28 E. JACKSON BLVD.

REIKIA VYRO DIRBTI ant farmos. $5 arba $10 mėnesiui, kambarys ir valgis. 423 E. 64 St. 1 aukštas.

REIKIA POLISHERS IR Buffers. 3249 Ogden Ave.

CLOTHES AND FURS
Drabužiai ir Kailiniai

WHOLESALE IŠDIRBĖJO užsidarymas. Madų parodų ir salesmanų pavyzdiniai kautai ir Chubbies tik $24.50 iki $59. Taipgi 2 Hudson Seal kautai verti $250 dabar tik $125. Jade Furs, 162 N. State St., Suite 401.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

TAVERNAS SU 4 KAMBARIAIS užpakaly. Naujai išdekoruota. Gera kampinė vieta. Renda nebrangi. Kreipkitės: Jos. J. Radomski, 2259 W. 23 Place, CANal 6369.

2 aukštų murinis namas, su taverno bizniu, karšto vandens šiluma. Parduosim ar mainysim. Priežastis—liga. Frank ir Nellie Yasius, 739 E. 92 Place.

PARDAVIMUI MODERNIŠKAS grožio salionas, darantis puikų biznį. Su 4 kambarių apartmentu. Renda $40. Cicero 4143.

PARDAVIMUI AR RENDAI tavernas su virtuve ir gyvenimui kambariais. Gerai einantis biznis ant daug vartojamos gatvės. Labai tiktų didelei šeimynai, kuriai nereiketų samdyti darbininkų. Šaukite HAYmarket 9597 prieš 2 val. Klauskite savininko.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai-Žemė Pardavimui

MARQUETTE PARKE

Pardavimui ar rendavimui 2 vėliausios mados namai, ką tik baigiami statyti, po 4 ir 5 kambarius. 3007—3011 W. 71st St. Kas ką turite mainyti, perkant mažas įmokėjimas. Turiu daug visokių kitokių namų, mažų ir didelių. Galima pigiai pirkti arba mainyti.

C. P. SUROMSKIS,
6921 So. Western Avenue.
Republic 3713
Vakarais Prospect 0176.

SU $100 JŲS PRADEDATE įgyti nuosavą namą, 6 kambarių, visiškai naujoj apylinkėj. Gražus namai. Tik keletą minučių nuo Oak Park. Maži mėnesiniai išmokėjimai. Box 976. 1739 So. Halsted St.

PARDAVIMUI 30x125 LOTAS. Parduosime už prieinamą kainą. 7127 So. Talman.

BUILDERS AND CONTRACTORS
Statytojai ir Kontraktoriai

C. J. ZELVIS
BUILDING KONTRAKTORIAI
Statom naujus, ir taisom senus namus. Muro, cemento ir karpenterystės darbus atliekam prieinama kaina. Lengvais išmokėjimais arba cash nupiginta kaina dabar. Taipgi apskaičiuojame ugnies nuostolius ir patarnaujam apdraudos reikaluose. 2716 W. 42nd St. Lafayette 0331

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE
Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

PARDAVIMUI taverno fikčeriai. Pilnai įrengta. 116 E. 95 St.

WHOLESALE FURNITURE
Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

MOKĖDAMAS CASH už rakandus, sutaupysi nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Pašaukite ar rašykite dėl daugiau informacijų. Vien tik nacionaliai žinomi daiktai randasi pas mus. ALIŠAUSKAS, Sunus, 6343 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone Republic 8051.

ATEIVIŲ REGISTRAVIMAS IR PRIVERSTINOS KARO TARNYBOS ĮSTATYMAS

Ateiviai Vyrai Tarpe 21 ir 35 m. Amžiaus Privalo Įsiregistruoti Einant Abiejais Įstatymais — Ateivių Registravimo Įstatymu ir Priverstinos Karo Tarnybos Įstatymu

Valdžios Pareiškimas Lietuviams — Nepiliečiams

Teisingumo Departamentas šiandien išleido p. Earl G. Harrison'o, Ateivių Registravimo Direktoriaus, pranešimą, kuris nurodo, jog visi "drafto" amžiaus ateiviai-vyrai privalo registruotis einant abiejais įstatymais — Ateivių Registravimo Įstatymu iš 1940 m. ir Priverstinos Karo Tarnybos Įstatymu.

Ateivių Registravimo Įstatymas reikalauja įsiregistravimą visų ateivių prieš gruodžio 26 d., 1940 m. Priverstinos Tarnybos Įstatymas reikalauja visus "drafto" amžiaus vyrus, piliečius ir ateivius, įsiregistruoti spalių 16 d.

Drafto registravimai įvyks paskelbtose vietose, o ateivių registravimas įvyksta paštuose.

Bausmės Už Nesiregistravimą

"Užsiregistravimas nepiliečio tarpe 21 ir 35 m. sulig Priverstinos Tarnybos Įstatymu," sako p. Harrison, "nepaliuosuoja jį nuo užsiregistravimo sulig Ateivių Registravimo Įstatymu iš 1940 m. jeigu jis ateivis; ir jo užsiregistravimas sulig Ateivių Registravimo Įstatymu nepaliuosuoja jį nuo užsiregistravimo spalio 16 d. sulig Priverstinos Tarnybos Įstatymu. Ateivis gali buti sunkiai baudžiamas, jeigu jis neįsiregistruos pagal šitų abiejų federalių įstatymų reikalavimus.

Earl Harrison taipgi praneša, jog naujas "Tautybės Kodeksas", kuris ką tik abiejų butų tapo priimtas ir laukia prezidento pasirašymo, jokiu budu neliečia ateivių Registravimo programo. Naujas Kodeksas pradeda veikti tik 90 dienų po prezidento pasirašymu. Tokiu budu kodeksas pradės veikti po užsibaigimu registravimo programos, gruodžio 26 d., 1940.

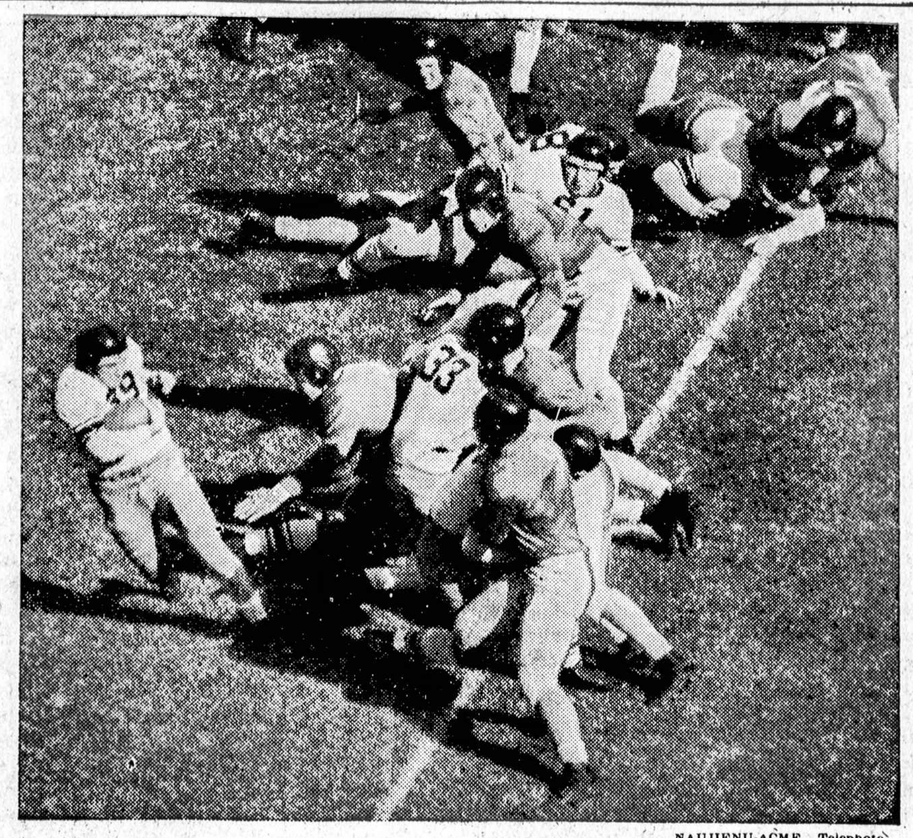

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Northwestern universiteto futbolo komanda nugalėjo Ohio universiteto futbolininkus.

MILŽINIŠKAS BUVO "NAUJIENŲ" "AUTOMOBILIŲ BLITZKRIEGAS"

Suvažiavo Tukstančiai Žmonių

Gamta, kaip ir kokia motina: vieną sykį savo vaiką baudžia, kitą sykį glosto, glamonėja.

Taip buvo ir su "Naujienų" rengtu "Automobilių Blitzkriegu". Spalių 6 dieną, lietus pylė, kaip iš kibiro, — sutrugdė parengimą. Bet užvakar, spalių 13 dieną, gamta visus glamonėjo. Oras buvo gražus, malonus. Užtai žmonių privažiavo pažiurėti "Naujienų" 'Blitzkriego', tiek, kad sunku buvo ir suskaityti. Pamačius eilių eiles automobilių, sunku ir įsivaizduoti, kad lietuviai turi tiek daug ir tokių gražių naujų automobilių.

Jeigu butų buvus rengta automobilių paroda, tai "Naujienų" sekmadienio parengimas, ištikro butų buvus tikra, milžiniška automobilių paroda; didelė ir graži paroda.

"Naujienos", jau dvidešimts šešti metai, rengia įvairius parengimus ir nei vieno sykio dar publikos neapvylė. Ką prižadėjo, tą ir davė. Taip buvo ir šį sykį.

Pirmą Sykį Tarp Lietuvių

Vadinamą "Automobilių Blitzkriegą" dar pirmu sykiu lietuviai matė. Ir žingeidumas visų buvo begalinis. Kiekvienas stebėjosi ir džiaugėsi neišpasakyta drąsa jaunuolių, kurie rodė įvairius "triksus" su automobiliais. Čia aiškiai buvo matyti jų sugabumas, drąsa ir vikrumas.

Visi žiurėtojai taip buvo susiinteresavę, kad tiesiog gulte apgulė visą lauką ir stebėjosi rodomais numeriais.

Ir juokų buvo nemažai. Ypač labiausiai juokino visus vyras pasirengęs į moterį. Ji vis lakstė po automobiliams skirtą lauką ir reikalavo "raido". Kiek sykių Žukas sakė "jai", kad pasitrauktų iš lauko. Bet "moteriškė" neklausė. Jai bebėgiojant, keli vyrukai, netyčia, sučiupo ją ir įmetė į vieną automobilį skirtą numeriams. Ji spardėsi, nesidavė, bet ją važinėjo taip po lauką, kad rezultatai "keleivei" nebuvo geri. O užpykęs vairuotojas nutarė ją suvažinėti ir trenkė į vietą, kur "moteris" buvo pasislėpus.

"Uuuu!" pasigirdo iš publikos. Kiti manė, kad "moterei" tikrai bus "kaput". Bet ji turėjo įsikasusi gilią duobę ir tuoj duobėj pasislėpus.

Dvylika Numerių

O automobilis, kaip lėkė per degantį namą, tai buvo tikrai bauginantis ir įspudingas dalykas. Viso buvo parodyta apie dvyliką skirtingų numerių.

Kol užsibaigė Blitzkriegas ir kol išdalino dovanas, jau buvo vėlokas laikas. Chorams jau nebebuvo kada dainuoti. Chorų dainas išgirsime kitą sykį. (Dovanų sąrašas kitoj vietoj).

Kiek teko paskiau su svečiais pasikalbėti ir išgirsti jų pasakojimus apie tą "Naujienų" surengtą "Blitzkriegą", tai jų entuziazmui nėra galo.

— Už tokį parengimą negaila butų mokėti nei dolerio!

— Ne bet kas gali tokius parengimus surengti!

— Aš niekuomet neapleisiu neatsilankęs į "Naujienų" parengimus!

Žodžiu, visi džiaugėsi ir gėrėjosi "Naujienų" parengimu. Ir dabar dar ilgai, ilgai kalbės su savo draugais apie "Naujienų" "Blitzkriegą".

McKenzie Sunkokai Susižeidė

"Blitzkriego" programe daugiausiai pasižymėjo Bill Mc Kenzie, visos grupės vadas, lietuvis Bill Kurauskas, kuris važiuodamas nuo tilto ant dviejų ratų, su automobiliu kuliais apsivertė, bet išliko sveikas, ir minėtas "moteriškė", kuris su automobiliu oru lėkė.

Vakarinėje programo dalyje, kurioj buvo vykinami numeriai su ugnim, įvyko nelaimė. Mc Kenzie pildė vieną labai pavojingų numerių. Smarkiai įsibėgėjęs su automobiliu, jis užvažiavo ant tilto, ir savo automobilį sukulė į ankščiau padegtą automobilį. Susirėmimas buvo toks smarkus, kad tiltas sugriuvo. Prie automobilių pribėgo pagelbininkai McKenzie iš vairuotojo vietos išimti, ir atrado jį be sąmonės. Ir nebuvo galima atidaryti automobilio durų. Reikėjo "wrecking" troko mašiną nutempti į šalį ir tik tada pasisekė vairuotoją išimti. Jis netrukus atgavo sąmonę, pasakė savo gelbėtojams, kad jis "O.K." ir atliko dar vieną numerį. Bet šlubavo, nes kojas apsidaužė ir krutinėj jautė smarkų skausmą. Numojęs ranką tarė, kad "tai niekis, skausmas praeis", bet vėliau, po programo pasirodė, kad jis buvo sužeistas labai pavojingai.

Bet tai ne pirmas kartas, pasakojo McKenzie, netrukus kaulas suaugs, ir jis vėl grįš prie savo pavojingos, keistos profesijos.

Pavojingi Numeriai

Tie vakariniai numeriai su ugnim — važiavimas per degančią sieną, per degantį, šieno prikrautą ir gasolinu sulaistytą namą, atrodė daugiau vaizdingi, negu pavojingi, bet tikrenybėj tai buvo pavojingiausi programo numeriai.

Su ugnim žaisti visuomet pavojinga. Numeriai buvo labai pavojingi todėl, kad jei bent viena kibirkštis butų patekusi į automobilių gasoliną, tai butų įvykęs sprogimas, kuris butų ir mašiną išnešiojęs ir vairuotojo nepagailėjęs.

Tie "blitzkrieginninkai" išpildė programą, kuris buvo didelė naujienybė lietuviams, bet gaila, kad jų vadui McKenzie teko susižeisti.

Pažvelgus atgal, reikia pasakyti, kad jų profesija yra ištikro keista ir bent mums daug geriau patinka, yra daug saugiau stumti paišelis raštinėje.

Pažįstamas.

Dovanos "N-nų" "Auto. Blitzkriego" Svečiams

(Dovanos, prie kurių laimėtojų pavardės nėra paduotos, nebuvo atsiimtos ir randasi "N-nų" raštinėj. Jeigu jusų bilieto numeris atitinka prie dovanos paduotam numeriui, prašom sustoti raštinėj ir dovaną atsiimti.)

1. Clothes Hamper—bilieto Num. 1666—
2. Floor Lamp—Num. 3206—laimėjo S. Macejauskas, 2434 W. 69th St.
3. Silver Serving Set—Num. 542—
4. Binoculars—Num. 4064—
5. Glass Rolling Pin, (New City Furn.),—Num. 3880—laimėjo P. Atkočiunas, 1329 So. 49th Ave., Cicero.
6. Silver Serving Set—Num. 2788—
7. Glass Rolling Pin, (New City Furn.),—Num. 1769—laimėjo Anna Mikašius, 3151 S. Emerald Ave.
8. Silver Serving Set—Num. 3230,—laimėjo Virginia Incura, 2830 W. 63rd St.
9. Monkey Doll—Num. 3226
10. Silver Serving Set — Num. 315,—laimėjo Z. Songaila, 3429 So. Union Ave.
11. Percolator—Num. 1272.
12. Silver Serving Set.—Num. 3846,—laimėjo F. Vaičius, 1980 Canalport Ave.
13. Carpet Sweeper—Num. 2734—
14. Wrist Watch (P. Nover) —Num. 2013—
15. 6 mėnesių "Naujienų" prenumerata,—Num. 4099—
16. Pen and Pencil Set, (Rizgen)—Num. 2430—
17. Bracelet (Rizgen)—Num. 3119,—laimėjo Bruno Gumulauskas, 8330 S. Kerfoot Ave.
18. Pen and Pencil Combination (Rizgen)—Num. 2402,—laimėjo J. Orlauskas, 2837 W. 39th St.
19. Electric Toaster—Num. 1679,—laimėjo Albert Budris, 2526 West 45th Place.
20. Silver Serving Set—Num. 4838,—laimėjo Nick Skrabutėnas, 10056 So. Lowe Ave.
21. Glass Rolling Pin (New City Furn.)—Num. 230—

Tėvas ir Sunus Susitiko Pirmą Kartą Gyvenime

Karas Ir Amerikiečiai Europoj.

Keliolika metų atgal į Lenkiją išvyko chicagietis Dr. Adam L. Szwajkart. Ten jis vedė lenkų grafaitę, ir tuojau po didžiojo karo grįžo Amerikon. Žmona paliko Europoj. Ji negalėjo važiuoti, nes laukė kudikio. Kudikis (sunus) gimė Lwowe. Motina susirgo ir netrukus pasimirė, o berniuką augino Dr. Szwajkart'o giminės Lenkijoj.

Vakar tas kudikis, jau 13 metų berniukas, Adam Jr., atvyko Chicagon ir pirmą kartą gyvenime susitiko su tėvu. Lenkijai pakliuvus po vokiečiais, berniukas išbėgo gyventi Rumanijoj, ir iš ten su tėvo ir Amerikos valdžios pagalba dasikasė iki Portugalijos ir ten paėmė laivą. New Yorke buvo sekmadienį.

Misiurevičius atvyko per Portugaliją.

Pereitą savaitę iš Lietuvos į Chicago atvyko p. Vytautas Misiurevičius, buvusios chicagietės p. Josephine Aleksiunaitės-Misiurevičienės vyras. Ji grįžo į Chicagą rugpiučio mėnesį laivu "American Legion", kartu su kitais buvusiais amerikiečiais. P-s Misiurevičius buvo priverstas plaukti į Dėdės Samo žemę kiek vėliau ir aplinkiniu keliu, per Lisaboną, Portugaliją, vienintėlį Europos uostą, kuris palaiko šiokį-tokį susisiekimą su Jungtinėmis Valstijomis.

P-s Misiurevičius yra buvęs Lietuvos finansų ministerijos valdininkas ir apsivedė su p. Aleksaite du metai atgal.

Atvyksta majoras L. Zibavičius.

Kada nors lapkričio mėnesį Chicagą pasieks ir majoras L. Zibavičius, chicagietės p. Irenos Juozaitytės-Zibavičienės vyras. Jis čia buvo atvykęs pereitais metais, bet pareigų pririštas turėjo grįžti į Lietuvą. Chicagoj paliko žmoną, jaunutį sunų Liudą Jr., ir žadėjo kaip šią vasarą sugrįžti į Chicagą ir čia pastoviai apsigyventi.

Bet įvyko Lietuvos okupacija, naujos valstybės buvo įvestos į Europos karą, ir galimybės atvykti į Ameriką labai sumažėjo.

Kaip dabar sunku žmogui atvykti iš Lietuvos ryškiai parodo maj. Zibavičiaus kelionė. Jis apleido Kauną pereitos savaitės pabaigoj. Iš Kauno turėjo nuvykti į Maskvą, ir iš ten paimti traukinį į Vladivostoką. Turės važiuoti per Europos Rusiją ir visą Sibirą. Vladivostoke paims laivą kelionei į Japoniją. Turbut Yokohama uoste vėl turės sėsti į laivą ilgai kelionei į Californiją per visą Pacifiko vandenyną. Regularis kelias per Atlantą tarp Lietuvos ir Jungtinių Valstijų yra daugiausia apie 5,000 mylių, bet maj. Zibavičiui tenka keliauti bene keturgubai daugiau.

Konsulas Petras Daužvardis Washingtone

Lietuvių Delegacija pas Prezidentą.

Į Washingtoną kelių dienų vizitui Lietuvos nepriklausomybės reikalais yra išvykęs Chicagos konsulas, p. Petras Daužvardis. Grįš turbut rytoj rytą.

P-s Daužvardis konferavo su Lietuvos atstovu Jungtinėms Valstijoms, pulk. P. Žadeikiu ir su Amerikos lietuvių visuomenės atstovais, kuriuos širyt priims Jungtinių valstijų prezidentas F. D. Roosevelt'as.

Delegacijoj nuo pažangios Amerikos lietuvių visuomenės dalyvauja Dr. P. Grigaitis, Povilas Milleris ir adv. F. J. Bagočius.

● **Gindamas motiną nuo savo tėvo, kuris puolė ją mušti, 17 metų sunus Walter Berry jį, savo tėvą, sunkiai pašovė. Gin**čas įvyko Berry šeimynos namuose, adresu 2239 Fullerton street.

Aukos "Naujienų" Namo Remontui

(Mrs. B. Tamas ir Emma Ascilla, ir p. Aldona Grigonis ir Mrs. Ascilla surinko Liberty Grove darže, sp. 13 d.)

MR. SITAVIČIUS	1.00
A. ŠILIMAS	1.25
MRS. KAMPIKAS	1.25
S. GALZIN	1.25
ANTHONY SHERPITIS	1.00
A. ZIMONT	1.00
GEORGE PALETH	1.00
JOSEPH ŽAUGRA	.50
Po 25c: X., Louis Snyder (30c), Anna Drigot, XX., p. Kantor, Bernice Tumas, Anthony Kaponis, Mary Powers, P. Gronskienė, Mrs. F. Kazy, Josephine Miller, Beatrice Mockus, John Rukštala, J. Faiza, J. Kasputis	3.80
SMULKIAIS	.90
	12.95
ĮUVO PASKELBTA	$1,139.05
VISO	$1,152.00

AUTOMOBILIŲ NELAIMĖS

● **Automobiliai vakar ir užvakar Chicagos apylinkėje užmušė devynis žmones:**

Sister Clementina, iš Sisters of Nazareth Convent Home, Park Ridge;

William F. Dreggers, 55, 6035 South Sawyer avenue;

Virginia May Corey, 2719 Arthington street, 3 metų amžiaus;

John Neurohr, 63, 4854 Melrose street;

John Kromroy, 66, 404 Kent Road, Riverside;

Victoria Zazecny, 39, 3814 West 56th Place;

Ernest Zimmerman, 19, iš Elgin;

Anton Kancer, 3351 N. Avers avenue;

Nežinomą, 66 metų žmogų, kuris žuvo prie 74th ir South Chicago avenue.

Keli Lietuviai Sužeisti Autom. Nelaimėse

Suvažinėjo 13 Metų Berniuką

Šiomis dienomis automobiliai Chicagoj ir apylinkėj sunkokai sužeidė kelis lietuvius.

Ties 116th ir Wabash avenue po automobiliu pakliuvo 13 m. berniukas, George Druktenis, nuo 11621 Harvard avenue. Jis važiavo dviračiu. Dviratis buvo gerai aplamdytas, o berniukui automobilis sunkiai sužeidė dešinią kojį. Prie automobilio vairo buvo 61 metų F. W. Lewis, nuo 9049 Bishop street.

Kitoj nelaimėj buvo sunkiai sužeista 23 metų Stella Nekrošis, nuo 3346 Wallace street, ir 27 metų Helen Ukrėnas (?, tokią pavardę paduoda policijos raportas), nuo 1104 West 31th Place. Pirmajai buvo apdaužyta galva ir sužeisti kairioji koja, o antrajai apkapojo veidą ir burną.

Nelaimė įvyko prie Pennsylvania gelžkelio bėgių southsidėj. Automobilis paslydo ir atsimušė į gatvekario stoties stulpą. Automobilį vairavo Walter Ukrėnas, nuo 34th Place adreso.

Sunkiai Sužeidė Bill Osmanskį

Vakar paaiškėjo, kad garsus lietuvis footballininkas Bill Osmanski buvo sužeistas laike Chicago Bears ir Detroit Lions profesionalių komandų susikirtimo Wrigley Parke, sekmadienį po pietų. Osmanskiui buvo pramušta galva ir sukrėsti smegenys.

Jis guli Illinois Memorial ligoninėje. Osmanski lošia su Chicagos Bears komanda.

VAKAR CHICAGOJE

● **U.S. senatas vakar paskyrė du senatorius, Reed ir Lester Hill, padaryti tyrinėjimą Chicagos miestui primetamų balsavimų netikslumų ir balsuotojų registracijos sąrašų klastavimą.**

● Federalis teismas Chicagoj vakar gavo kaltinimus, kad Cuneo spaustuvė vertė darbininkus dirbti nuo 50 iki 60 valandų savaitėj ir jiems nemokėjo viršlaikio algų, tuo nusižengdama valandų ir algų įstatymui.

● **Nuo trijų aukštų namo stogo nušoko ir užsimušė 55 metų bedarbis, Miečys Mierawinski. Jis gyveno adresu 1337 N. Western avenue.**

Radio

Dainuos Brighton Park Moterų Kliubo Grupė, A. Zabukienė; Muzika, Įdomybės, t. t.

Po vasaros atostogų, Brighton Park Moterų Kliubas pradėjo smarkiai veikti, ypač dainininkų grupė yra gerai prisirengus. Taigi, radio klausytojams bus malonu girdėti jų harmoningus balsus. Vadovaujant Anelei Zabukienei jos padainuos daug gražių liaudies dainelių, kurios sukels jausmus radio klausytojų kaip Lietuvos gyvenimą jaunystės dienomis. Prie šių dainų bus pritaikinta gražios muzikos, naudingų patarimų ir pranešimų. Klausytojams bus taipgi naudinga girdėti gerų žinių iš Peoples Krautuvės, nes, mat, čia šiomis dienomis galima pasipirkti namams reikalingų dalykų sumažintomis kainomis. Programas transliuojamas iš WGEES, 7 v. v., antradienio vakarais.

—*Rep. xxx*

Pametė Piniginę Liberty Darže

"Liberty" Darže, kur sekmadienį įvyko "Naujienų" rengtas "Automobilių Blitzkriegas" buvo pamesta moteriška piniginė. Ji priklausė p. Adelei Highland. Piniginėj buvo raktų grandinėlė, Social Security kortelė ir kiti dokumentai, svarbus savininkei, bet neturį vertės kitiems. Kas atradot prašom radinį grąžinti "Naujienoms ar savininkei, p. Highand. Telefonas REPublic 9744.